

BECERİ TEMELLİ
YENİ NESİL SORULAR

YENİ MÜFREDAT
PRATİK-ANLAŞILIR-ÖĞRETİCİ

11. SINIF

SORU BANKASI

EŞİT AĞIRLIK - SÖZEL

VIP TÜM
DERSLER

MATEMATİK | TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI | TARİH | COĞRAFYA | FELSEFE

EDITÖR YAYINEVİ

11.SINIF

SORU BANKASI

(Eşit Ağırlık – Sözel)

**VIP TÜM
DERSLER**

11. SINIF

TÜM DERSLER
(EŞİT AĞIRLIK - SÖZEL)
SORU BANKASI

EDITÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

Bütün hakları Editör Yayınevine aittir. Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yolla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Sertifika No:

16199

Tarih:

30 06 20

KAPAK TASARIMI

Editör Yayınevi Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Editör Yayınevi Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Özbaran Matbaacılık
ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

Kitap hakkında görüş ve önerileriniz için

WhatsApp hattımız: 05422620337

ÖNSÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Son dönemde eğitim alanında yapılan yenilikler ve değişiklikleri sahasında uzman kadromuzla kitaplaştırmanın gururunu yaşamaktayız. Bütün branşları tek tek ele alıp müfredata uygun ve yeni nesil sorularla destekleyen ekibimiz, kolaydan zora sistemiyle sorular hazırladı. Tüm Dersler kitabı bir öğrencinin bütün branşlardaki ihtiyacına cevap verecek niteliktedir.

Editör Yayınları olarak yine öğrencilerimizin ihtiyacını göz önünde tutup okul derslerine yardım edecek baş ucu ürünlerimizin size faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Tüm Dersler'in size faydalı olması dileğiyle...
Size sağlık, mutluluk ve başarılar diliyoruz...

Editör Yayınevi
www.editoryayinevi.com

İÇİNDEKİLER

MATEMATİK

YÖNLÜ AÇILAR VE AÇI ÖLÇÜ BİRİMLERİ	7
BİRİM ÇEMBER	9
TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR	11
TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR VE PERİYOTLARI	17
TERS TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR	19
ANALİTİK GEOMETRİ	38
FONKSİYONLARLA İLGİLİ UYGULAMALAR	54
II. DERECEDEN FONKSİYONLAR VE GRAFİKLERİ	58
FONKSİYONLARIN DÖNÜŞÜMLERİ	64
DOĞRUSAL DENKLEM SİSTEMLERİ	66
İKİNCİ DERECEYE DÖNÜŞTÜRÜLEN DENKLEMLER	68
İKİNCİ DERECEDEN BİR BİLİNMEYENLİ EŞİTSİZLİKLER	70
İKİNCİ DERECEDEN EŞİTSİZLİK SİSTEMLERİ	72
ÇEMBER VE DAİRE	78
UZAY GEOMETRİSİ	98
OLASILIK	106

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

GİRİŞ: EDEBİYAT - TOPLUM - SANAT İLİŞKİSİ	119
HİKÂYE: 1923 - 1960 DÖNEMİ	126
ŞİİR: TANZİMAT DÖNEMİ	130
ŞİİR: SERVETİFÜNUN DÖNEMİ	133
ŞİİR: MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ	135
ŞİİR: CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	138
MAKALE	141
SOHBET VE FIKRA: FIKRA	143
SOHBET VE FIKRA: SOHBET	146

TARİH

ROMAN	149
TİYATRO: CUMHURİYET'TEN DÜNYA EDEBİYATINA	155
ELEŞTİRİ	159
MÜLAKAT / RÖPORTAJ	161
CÜMLENİN ÖGELERİ	164
ANLATIM BOZUKLUKLARI	172
YAZIM KURALLARI	184
NOKTALAMA İŞARETLERİ	192
YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ	202
DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595-1774).	219
DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI	228
ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGİ STRATEJİSİ	236
DEVİRLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ	245
SERMAYE VE EMEK	253
XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT	258

COĞRAFYA

YERYÜZÜNDE BİYOÇEŞİTLİLİK	269
EKOSİSTEM, ENERJİ AKIŞI VE MADDE DÖNGÜLERİ ...	272
NÜFUS POLİTİKALARI - TÜRKİYE'DE NÜFUS PROJEKSİYONLARI	274
ŞEHİRLERİN GELİŞİMİ - ETKİ ALANLARI - TÜRKİYE'DE FONKSİYONLARINA GÖRE ŞEHİRLER VE KIR YERLEŞMELERİ	277
ÜRETİM, DAĞITIM, TÜKETİM - DOĞAL KAYNAKLAR ..	280
TÜRKİYE'NİN DOĞAL KAYNAKLARI - EKONOMİ POLİTİKALARI - TÜRKİYE EKONOMİSİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI	283
TÜRKİYE'DE TARIM	286
TÜRKİYE'DE TARIM VE HAYVANCILIK	289
TÜRKİYE'DE MADENCİLİK VE ENERJİ KAYNAKLARI ...	291
TÜRKİYE'DE SANAYİ	294
İLK UYGARLIKLAR - YERYÜZÜNDEKİ KÜLTÜRLER - TÜRK KÜLTÜRÜ - UYGARLIKLARIN MERKEZİ ANADOLU ...	297
ULUSLARARASI TİCARET	300
ULUSLARARASI TURİZM	302
KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER	304
KÜRESEL VE BÖLGESEL ÖRGÜTLER	308
ÇEVRE VE TOPLUM	311

FELSEFE

MÖ 6. YÜZYIL - MS 2. YÜZYIL FELSEFESİ	321
MS 2. YÜZYIL - 15. YÜZYIL FELSEFESİ	328
15. YÜZYIL - 17. YÜZYIL FELSEFESİ	334
18. YÜZYIL - 19. YÜZYIL FELSEFESİ	340
20. YÜZYIL FELSEFESİ	347

11. SINIF

MATEMATİK

İÇİNDEKİLER

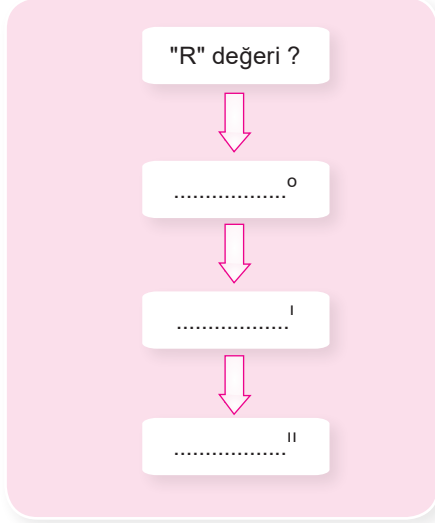
YÖNLÜ AÇILAR VE AÇI ÖLÇÜ BİRİMLERİ	7
BİRİM ÇEMBER	9
TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR	11
TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR VE PERİYOTLARI	17
TERS TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR	19
ANALİTİK GEOMETRİ	38
FONKSİYONLARLA İLGİLİ UYGULAMALAR	54
II. DERECEDEN FONKSİYONLAR VE GRAFİKLERİ	58
FONKSİYONLARIN DÖNÜŞÜMLERİ	64
DOĞRUSAL DENKLEM SİSTEMLERİ	66
İKİNCİ DERECEYE DÖNÜŞTÜRÜLEN DENKLEMLER	68
İKİNCİ DERECEDEN BİR BİLİNMEYENLİ EŞİTSİZLİKLER	70
İKİNCİ DERECEDEN EŞİTSİZLİK SİSTEMLERİ	72
ÇEMBER VE DAİRE	78
UZAY GEOMETRİSİ	98
OLASILIK	106

TEST 1

Yönlü Açılar ve Açı Ölçü Birimleri

1. ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

1.

Ceyhun Öğretmen öğrencilerine evde yeterli tekrarı yapabilsinler diye yandaki yazılımı oluşturmuştur. Bu yazılımı kendi bloğunda yayınlayıp öğrencilerine derste ayrıntılı bilgiyi vermiştir. Yazılım şöyle çalışmaktadır.

- Öğrencilerin "R değeri ?" yazılı olan kutucuğa radyan cinsinden ölçü değeri yazmaları gerekmektedir.
- Öğrenciler verilen formülleri uygulayarak radyan değerini ($^{\circ}$)'ye çevirip yerine yazdıklarında sonuç doğru ise kutucuk yeşil yanacaktır. Öğrenci sonucu yanlış yazarsa kutucuk kırmızı yanacaktır.
- İkinci kutucuk yeşil yandığında öğrenci yazdığı ölçünün ($'$) değerini bulacak, o kutucuğu da yeşil renge döndürürse son kutucuğa geçiş ($''$) değerini bulacaktır.
- Son kutucukta yer alan ($''$) değeri doğru ise kutucuk yeşil, yanlış ise kırmızı yanacaktır.

Buna göre öğrenci R değeri olarak kutucuğa $\frac{\pi}{4}$ yazarsa son kutucuk hangi değerde yeşil yanar?

- A) 2700 B) 16200 C) 27000 D) 162000 E) 189000

2. Yukarıda Ceyhun Öğretmen'in hazırladığı yazılımda öğrencinin yazdığı değerlere göre son kutucukta 108000 değerine karşılık yeşil yandığına göre, öğrenci "R değeri ?" kutucuğuna ne yazmıştır?

- A) $\frac{\pi}{12}$ B) $\frac{\pi}{3}$ C) $\frac{\pi}{6}$ D) $\frac{\pi}{4}$ E) $\frac{\pi}{2}$

3. Ölçüsü 420° olan bir açının esas ölçüsü kaç derecedir?

- A) 20 B) 30 C) 40 D) 50 E) 60

4. Ölçüsü $\frac{26\pi}{5}$ radyan olan bir açının esas ölçüsü kaç radyandır?

- A) $\frac{6\pi}{5}$ B) $\frac{5\pi}{3}$ C) 2π D) $\frac{2\pi}{3}$ E) $\frac{3\pi}{5}$

5. Ölçüsü $-\frac{43\pi}{6}$ radyan olan bir açının esas ölçüsü kaç radyandır?

- A) $\frac{5\pi}{6}$ B) π C) $\frac{7\pi}{6}$ D) $\frac{4\pi}{3}$ E) $\frac{11\pi}{6}$

6. Aşağıdakilerden hangisinin esas ölçüsü 200° dir?

- A) -2310° B) -2320° C) -2330°
D) -2340° E) -2350°

7. Bütünler iki açıdan birinin ölçüsü $83^{\circ}35'24''$ olduğuna göre, diğerinin ölçüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $82^{\circ}50'34''$ B) $84^{\circ}45'44''$ C) $85^{\circ}46'34''$
D) $96^{\circ}24'36''$ E) $96^{\circ}25'10''$

8. ABCD dörtgeninde;

$$m(\widehat{D}) = \frac{3\pi}{4}, m(\widehat{B}) = \frac{\pi}{6}, m(\widehat{C}) = \frac{5\pi}{12}$$

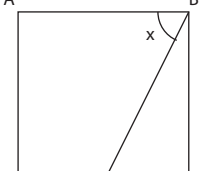
olduğuna göre, $m(\widehat{A})$ kaç derecedir?

- A) 120 B) 135 C) 145 D) 150 E) 160

6. $0 < x < \frac{\pi}{2}$ olmak üzere, $\tan x = \frac{1}{\sqrt{2}}$ ise $\tan x \cdot \sin x$

aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $\frac{2\sqrt{6}}{6}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{\sqrt{3}}{6}$ D) $\frac{\sqrt{2}}{6}$ E) $\frac{\sqrt{6}}{6}$

7. ABCE bir kare ve
|ED| = |DC|
 $m(\widehat{DBA}) = x$
olduğuna göre, $\tan x$ kaçtır?

- A) 2 B) 1 C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{\sqrt{2}}{4}$

8. $x \in (0, \frac{\pi}{2})$

$\cot x = 2$ olmak üzere,

$\frac{2\cos x + \sin x}{3\sin x - \cos x}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{1}{5}$ C) $\frac{1}{6}$ D) 5 E) 6

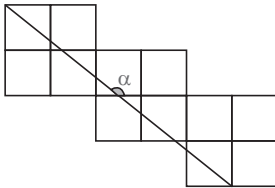
9. $\frac{\sin^2 43^\circ + \sin^2 47^\circ + \cos^2 35^\circ + \cos^2 55^\circ}{\tan^2(25^\circ) \cdot \tan^2(65^\circ)}$

- A) $\frac{1}{2}$ B) 1 C) $\frac{3}{2}$ D) $\frac{4}{3}$ E) 2

10. $180^\circ < x < 270^\circ$ olmak üzere, $\cot x = \frac{8}{15}$ olduğuna göre $\tan x + \sec x$ toplamı kaçtır?

- A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

- 11.

Yukarıdaki şekil özdeş 12 kareden oluşmuştur. Buna göre $\tan \alpha$ kaçtır?

- A) $-\frac{4}{5}$ B) $-\frac{3}{5}$ C) 1 D) $\frac{3}{5}$ E) $\frac{4}{5}$

12. $\cos(x - \pi) + \sin\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) - \cos(5\pi - x)$

ifadesinin eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

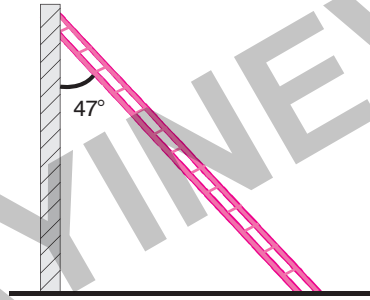
- A) $-3\cos x$ B) $\sin x - \cos x$ C) $-\cos x$
D) $\sin x - 2\cos x$ E) $2\sin x - \cos x$

13. $\frac{\pi}{2} < \theta < \pi$ olmak üzere, $\cot \theta = -\frac{\sqrt{2}}{2}$ olduğuna göre

$\tan(\pi + \theta) \cdot \sin\left(\frac{3\pi}{2} - \theta\right)$ kaçtır?

- A) $\sqrt{6}$ B) $\frac{\sqrt{6}}{3}$ C) 1 D) $-\frac{\sqrt{6}}{3}$ E) $-\sqrt{6}$

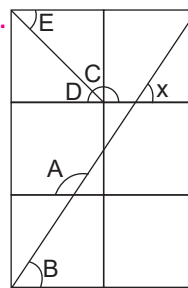
- 14.

Merdivenin zeminle oluşturduğu dar açının sinüs değerine a, cosünüs değerine b, tanjant değerine c, kotanjant değerine d dersek a, b, c ve d sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $c > d > a > b$ B) $a > b > c > d$
C) $c > d > b > a$ D) $d > c > a > b$
E) $d > c > b > a$

- 15.

Bulunduğu açının cot değerini hesaplamak isteyen x'in elinde yeterli ölçüm elemanı yoktur.

Bu yüzden bulunduğu açıya eşit başka bir açıya gidip bu değeri hesaplayabileceğini düşünmüştür.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisinde x'in gitmesi gereken açı ve bulunan cot değeri doğru bir biçimde verilmiştir?

- A) A açısı, $\frac{1}{2}$ B) B açısı, $\frac{2}{3}$ C) C açısı, $\frac{3}{2}$
D) D açısı, 2 E) E açısı, 3

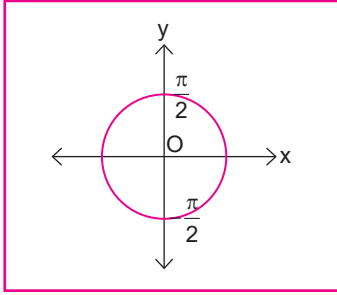
16. $\sin^2 41^\circ + \sin^2 42^\circ + \dots + \sin^2 49^\circ$ toplamının sonucu kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) $\frac{9}{2}$ D) 5 E) $\frac{11}{2}$

TEST 8

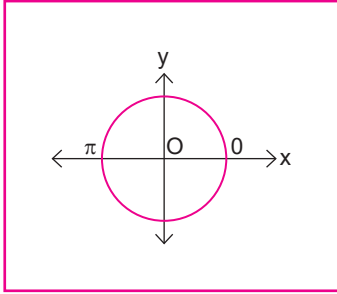
Ters Trigonometrik Fonksiyonlar

1.

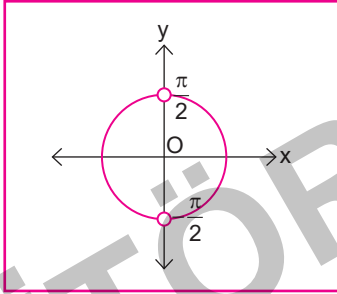
$$y = \arcsin x \Rightarrow x = \sin y$$

$y = \arcsin x$ fonksiyonunun tanım aralığı $\left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$ 'dir.

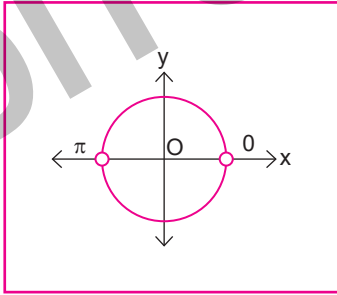
$$y = \arccos x \Rightarrow x = \cos y$$

$y = \arccos x$ fonksiyonunun tanım aralığı $[0, \pi]$ 'dir.

$$y = \arctan x \Rightarrow x = \tan y$$

$y = \arctan x$ fonksiyonunun tanım aralığı $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ 'dir.

$$y = \operatorname{arccot} x \Rightarrow x = \cot y$$

$y = \operatorname{arccot} x$ fonksiyonunun tanım aralığı $(0, \pi)$ 'dir.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında, $[0, \pi]$ aralığında tanımlı $\cos(\arctan(3))$ ifadesinin eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{1}{3}$

B) $\frac{1}{\sqrt{10}}$

C) $\frac{-1}{\sqrt{10}}$

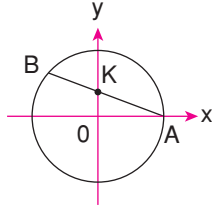
D) $-\frac{1}{3}$

E) $\frac{-2\sqrt{2}}{5}$

TEST 12

Karma - IV

1.

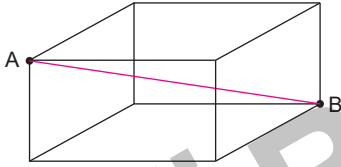
Yukarıdaki O merkezli birim çemberde

$$m(\widehat{OKA}) = x$$

olduğuna göre, $|AB|$ uzunluğunun x cinsinden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\sin x$ B) $\cos x$ C) $2\sin x$
D) $2\cos x$ E) $\sin x + \cos x$

2.

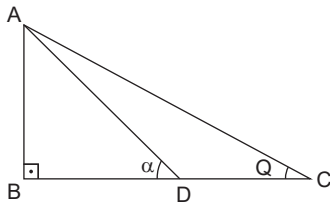

Şekildeki dikdörtgenler prizmasının cisim köşegeni çizilmiştir.

$[AB]$ cisim köşegeninin, A köşesinde birleşen üç yüzeydeki yüzey köşegenleri ile yaptığı açılarının sinüs değerlerinin karelerinin toplamı kaçtır?

- A) $\frac{1}{\sqrt{3}}$ B) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ C) 1 D) $\sqrt{2}$ E) 2

3.

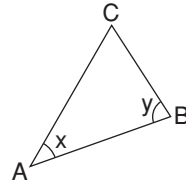
ABC dik üçgeninde $m(\widehat{ADB}) = \alpha$, $m(\widehat{ACB}) = Q$

$\tan \alpha = 2$ ve $|DC| = 3|BD|$ 'dir.

Buna göre $\cot Q + \tan Q$ kaçtır?

- A) $\frac{9}{5}$ B) $\frac{8}{6}$ C) $\frac{7}{9}$ D) $\frac{5}{2}$ E) $\frac{4}{3}$

4. x ve y dar açılarıdır.

Yukarıdaki ABC üçgeninin alanı 12 birimkaredir.

$$m(\widehat{CAB}) = x$$

$$m(\widehat{CBA}) = y$$

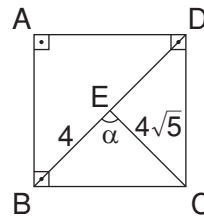
$$3.\tan x = 5.\tan y$$

$$|AB| = 6 \text{ birim}$$

olduğuna göre, $\cot x$ kaçtır?

- A) $\frac{3}{4}$ B) $\frac{7}{4}$ C) $\frac{12}{5}$ D) $\frac{9}{16}$ E) $\frac{18}{7}$

5.

$ABCD$ bir kare ve $|BE| = 4 \text{ cm}$, $|EC| = 4\sqrt{5} \text{ cm}$ 'dir.

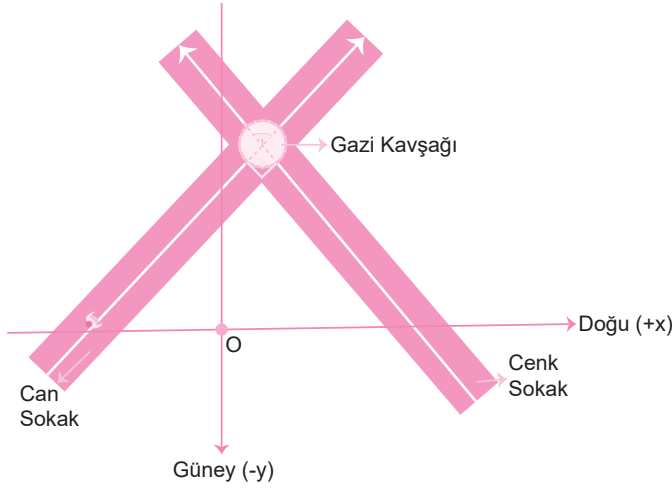
Buna göre $\tan \alpha$ 'nın değeri kaçtır?

- A) 4 B) 2 C) $\frac{1}{2}$ D) $-\frac{1}{2}$ E) -2

TEST 18

Analitik Geometri

1, 2 ve 3. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Şekildeki koordinat düzleminde Cenk Sokağı ve Can Sokağı'nın konumları belirtilmiştir.

Bu iki sokağın doğrultuları Gazi Kavşağı'nda dik olarak kesişmektedir.

Cenk Sokaktan geçen güzergâhın denklemi

$$2x + 3y - 12 = 0 \text{ 'dır.}$$

Can Sokak'ta, O noktasının 2 km batısında bulunan Ali ise Can Sokak'tan Gazi Kavşağına giden güzergâh üzerindedir.

1. Buna göre Ali'nin üzerinde bulunduğu güzergâhın denklemi aşağıdakilerden hangisidir ?

A) $y = 3x - 6$ B) $y - 3x - 6 = 0$ C) $2y - 3x + 6 = 0$ D) $2y = 3x + 6$ E) $y = \frac{2}{3}(x - 2)$

2. Yukarıda verilenlere bağlı olarak O noktasına göre belirtilen konumlardan hangisi Ali'nin bulunduğu güzergâh üzerinde bulunmaktadır?

A) Batı : 1 km B) Kuzey : 3 km C) Batı : 3 km D) Batı : 3 km E) Batı : 3 km
Kuzey : 1 km Güney : 1 km Kuzey : 1, 5 km

3. Yukarıda Gazi Kavşağı'nda belirtilen noktaya bir saat kulesi yapılmak istenmektedir. Saat kulesinin konumu aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Doğu : 6/13 B) Doğu : 7/13 C) Doğu : 1 D) Doğu : 6/13 E) Doğu : 3/2
Kuzey : 48/13 Kuzey : 48/13 Kuzey : 7 Kuzey : 140/13 Kuzey : 17/2

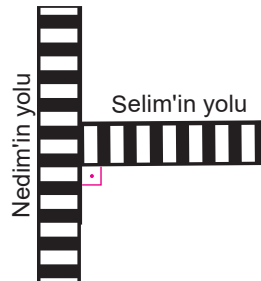
4. $2x + 3y - 5 = 0$ doğrusunun eğiminin $y = 4x + 6$ doğrusunun eğimine oranı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2 B) 4 C) $\frac{2}{3}$ D) 6 E) $-\frac{1}{6}$

5. $y = 6$ doğrusu ile $x - y - 3 = 4$ doğrusunun eğimleri çarpımı kaçtır?

A) 0 B) -6 C) 6
D) 1 E) Tanımsız

- 6.

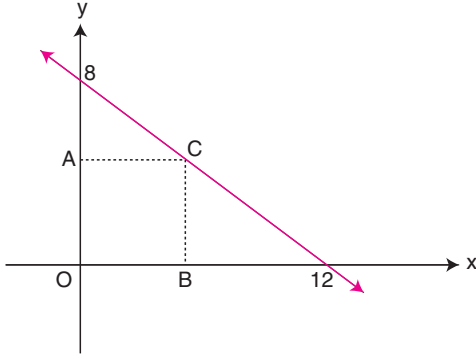
Nedim ve Selim'in kullandığı yürüyüş yolu yanda verilmiştir.

Nedim (2, 0) ve (0, 3) noktalarından geçmektedir. Selim'in yolunun denklemi ise $2x + ay + 4 = 0$ 'dır.

Buna göre "a" kaçtır?

A) 3 B) -4 C) -3 D) 4 E) 2

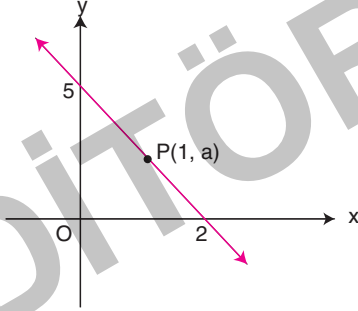
7.

Yukarıdaki şekilde, AOBK kare olduğuna göre, C noktasının apsisi kaçtır?

- A) $\frac{11}{5}$ B) $\frac{12}{5}$ C) 4 D) $\frac{24}{5}$ E) 5

8.

P(1, a) noktası d doğrusu üzerinde olduğuna göre, a kaçtır?

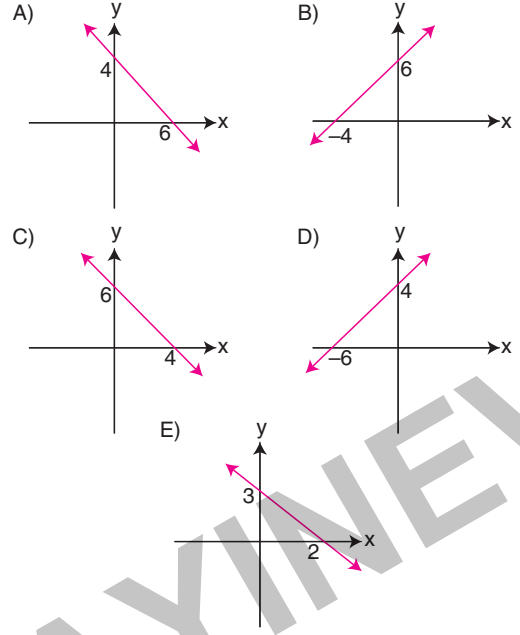
- A) $\frac{5}{2}$ B) $\frac{5}{3}$ C) $\frac{5}{4}$ D) 3 E) 4

9. $y = -x + 2$ ve $y = x + 10$ doğruları arasındaki açı kaç derecedir?

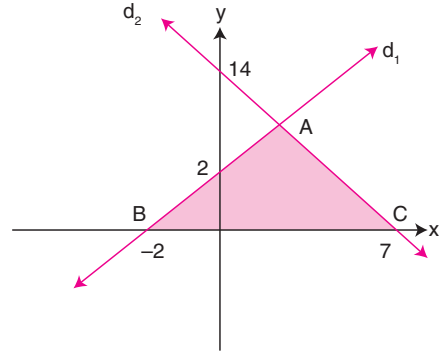
- A) 30 B) 45 C) 60 D) 90 E) 120

10. $3x - 2y + 12 = 0$

doğrusunun grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

11.

Yukarıda d_1 ve d_2 doğrularının grafikleri verilmiştir.

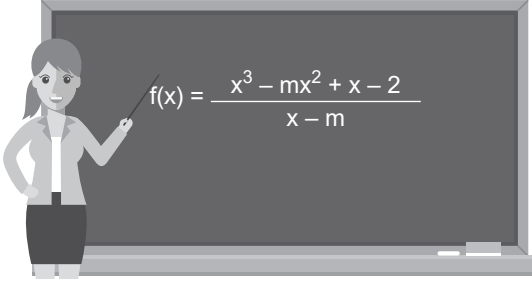
Buna göre, ABC üçgeninin alanı kaç br^2 dir?

- A) 18 B) 20 C) 24 D) 27 E) 30

TEST 28

Karma II

1. Matematik dersinde öğretmen tahtaya aşağıdaki fonksiyonu yazarak öğrencilerden m değerini bulmalarını ister.

Öğrenciler; "Hocam bir ipucu verir misiniz?" diye sorduklarında, öğretmen; "Bu fonksiyonun grafiği bir paraboldür" der.

Buna göre, m değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

2. $f(x) = x^2 - 2x + 4$

parabolü üzerinde bulunan ve ordinatı apsisi-
nin 3 fazlası olan noktaların apsilerinin top-
lamı kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. Tepe noktasının x eksenine olan uzaklığı 2 bi-
rim, y eksenine olan uzaklığı 1 birim olan para-
bol aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) $y = x^2 - 2x + 3$ B) $y = x^2 + 2x - 1$
C) $y = 2x^2 - 4x$ D) $y = 3x^2 + 6x + 1$
E) $y = 2x^2 + 4x - 4$

4. $f(x) = x^2 + m$

fonksiyonunun en küçük sayı değeri -3 oldu-
ğuna göre m kaçtır?

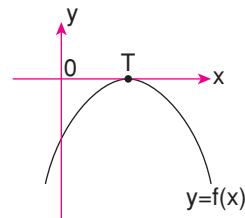
- A) -3 B) -1 C) 1 D) 2 E) 3

5. $f(x) = x^2 - 6x + 11$

olduğuna göre, aşağıdaki noktaların hangisin-
den $f(x)$ parabolüne çizilen teğet x eksenine
paraleldir?

- A) (2, 1) B) (-1, -2) C) (3, 1)
D) (-2, 2) E) (0, 1)

6.

Yukarıdaki şekilde verilen $y=f(x)$ parabolünün
denklemini aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) $y = x^2 - 2x + 1$ B) $y = x^2 - 4x + 4$
C) $y = -x^2 - 2x - 1$ D) $y = -x^2 + 6x - 9$
E) $y = -4x^2 - 4x - 1$

8. $1 - \frac{x+4}{15} < \frac{x+1}{3}$

eşitsizliğini sağlayan x 'in alabileceği en küçük iki farklı doğal sayı değerinin toplamı kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. $(m+1)x^2 - (m-2)x + 1 = 0$ denkleminin reel kökü yoktur.

Buna göre, m 'nin en geniş tanım aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) (0,9) B) (2,9) C) (0,8)
D) (1,9) E) (0,10)

10. $\frac{(x-2)^3 \cdot (x+3)^2}{(x^2+3) \cdot (x+4)^5} \leq 0$

eşitsizliğini sağlayan x tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 0 B) -1 C) -2 D) -3 E) -4

11. $\frac{1}{x+2} \geq \frac{1}{x-2}$

eşitsizlik sistemini sağlayan x 'in kaç farklı tam sayı değeri vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

12. $f(x) = 2x - 3$

$g(x) = x^2 + x - 4$

$(g \circ f)(x) \leq 3x - 1$

koşullarını sağlayan x tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -8 B) -7 C) -6 D) 0 E) 6

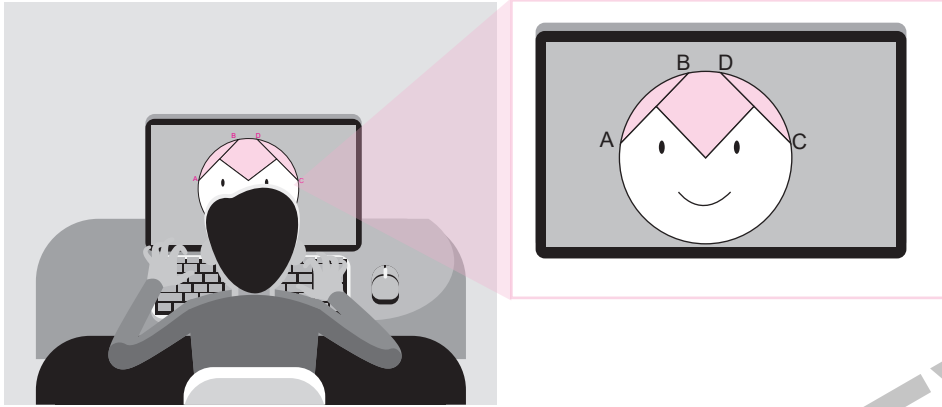
13. Karesi kendisinin 2 katının 24 fazlasından küçük olan kaç farklı tam sayı vardır?

- A) 5 B) 8 C) 9 D) 10 E) 14

TEST 37

Çember ve Daire

1.

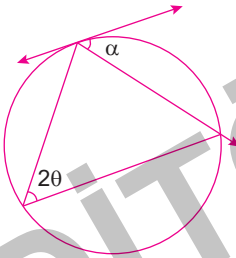

Bilgisayarda çizim programında şekildeki gibi sevimli bir karakter oluşturmaya çalışan Mert Bey, ilk olarak bir çember çizmiştir. Daha sonra çizdiği çemberin iç bölgesine merkezden a birim uzaklıkta olan ve dik olan AB ve CD doğru parçalarını yerleştirmiştir. $|AB| = 4a - 2$ br ve $|CD| = 2a + 14$ br dir.

Buna göre Mert Bey'in oluşturduğu karakterin kafasının yarıçapı kaç br dir?

- A) $8\sqrt{2}$ B) 10 C) 13 D) 17 E) 20

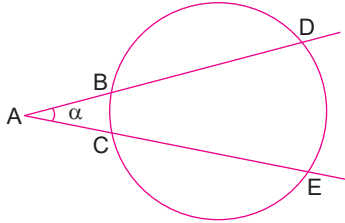
2.

Yandaki çemberde verilen α ile θ açıları arasındaki bağıntı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\alpha = \theta$ B) $2\alpha = \theta$ C) $\alpha = 2\theta$
D) $\alpha = 4\theta$ E) $\theta = 4\alpha$

3.

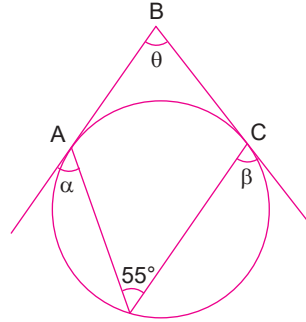

Yukarıdaki çemberde verilen $m(\widehat{BC}) = 2\alpha$ ve $m(\widehat{DE}) = 100^\circ$ dir.

Buna göre $m(\widehat{A})$ kaç derecedir?

- A) 60 B) 50 C) 40 D) 20 E) 25

4.

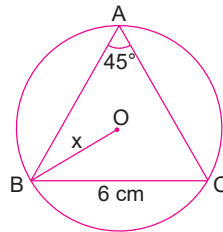

AB ve BC doğruları çembere teğettir.

Buna göre $\alpha + \beta + \theta$ kaç derecedir?

- A) 110 B) 180 C) 195 D) 250 E) 300

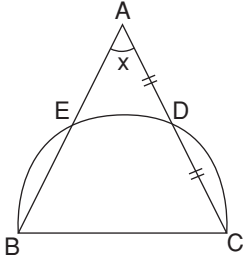
5.

O merkezli çemberde verilenlere göre x kaç cm'dir?

- A) 6 B) $6\sqrt{2}$ C) 12 D) $12\sqrt{2}$ E) $3\sqrt{2}$

7.

[BC] çaplı yarım çemberde;

$$|AD| = |DC|$$

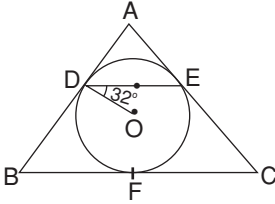
$$m(\widehat{DC}) = 52^\circ$$

$$m(\widehat{BAC}) = x$$

Yukarıdaki verilere göre, $m(\widehat{BAC}) = x$ kaç derecedir?

- A) 52 B) 56 C) 60 D) 62 E) 64

8.

ABC üçgen

$$|AB| = |AC|$$

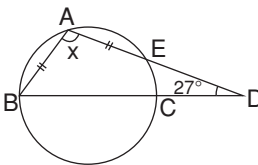
$$O \text{ çemberin merkezi } m(\widehat{ODE}) = 32^\circ$$

D, E ve F teğet noktaları

olduğuna göre, $m(\widehat{DF}) = x$ kaç derecedir?

- A) 108 B) 112 C) 120 D) 122 E) 124

9.

Şekildeki çemberde

[BC] çap

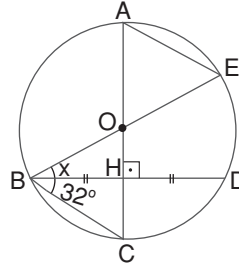
$$|AB| = |AE|$$

$$m(\widehat{ADB}) = 27^\circ$$

Yukarıdaki verilere göre, $m(\widehat{BAD}) = x$ kaç derecedir?

- A) 99 B) 100 C) 101 D) 102 E) 104

10.

Şekildeki O merkezli çemberde;

$$|BH| = |HD|$$

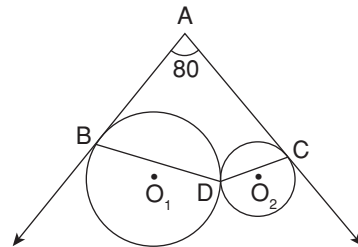
$$m(\widehat{CBD}) = 32^\circ$$

$$m(\widehat{EBD}) = x$$

Yukarıdaki verilere göre, $m(\widehat{EBD}) = x$ kaç derecedir?

- A) 24 B) 25 C) 26 D) 28 E) 30

11.

Çemberler D noktasında dıştan teğet, [AB, B noktasında O_1 merkezli çembere, [AC, C noktasında O_2 merkezli çembere teğet, $m(\widehat{BAC}) = 80^\circ$ olduğuna göre, $m(\widehat{BDC}) = x$ kaç derecedir?

- A) 140 B) 135 C) 130 D) 125 E) 120

TEST 46

Uzay Geometrisi

1.

Cüneyt Bey çocukları için şekildeki gibi bir ağaç ev yaptırmıştır. Ağaç ev yarı silindirik şeklinde ve dikdörtgen bir zeminin üzerine oturtulmuştur. Dikdörtgen zemin 4x6 m boyutlarında, kapı ise 1x2 m boyutlarındadır.

Ağaç evin dışı için yalıtım gerektiğinden taban, kapı – pencere hariç yalıtım yapılması gereken alan kaç m^2 dir? (Pencere düz şekilde konumlandırılmış olup aradaki boşluklar dolgu ile kapatılmıştır.) ($\pi = 3$ alınız.)

A) 45

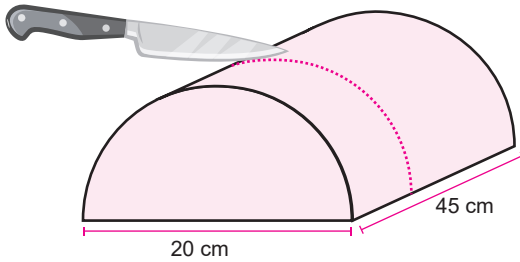
B) 57

C) 58

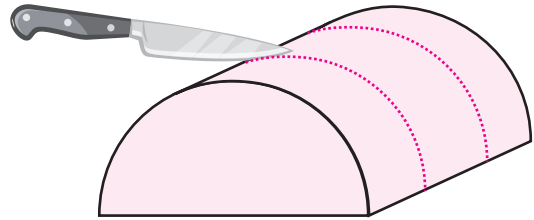
D) 69

E) 70

2.

Şekil I

Şekil II

Şekil I'de gösterilen yarı silindirik biçimindeki kaşar peynirinin çapı 20 cm, uzunluğu 45 cm'dir. Bu kaşar peyniri eşit uzunlukta ayarlanarak iki kesikle üç parçaya ayrılıyor. Şekil II'de üç parçaya ayrılan peynirler streç film ile kaplanıyor.

Buna göre üç parça için toplam kaç cm^2 streç film kullanılmıştır? ($\pi = 3$ alınız.)

A) 2250

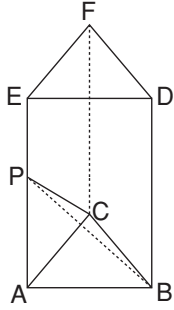
B) 3150

C) 3450

D) 4150

E) 4450

7.

Şekilde (ABC, DEF) bir üçgen dik prizma, (P, ABC) bir dik piramittir.

Üçgen prizmanın hacmi piramidin hacminin 4

katı ise $\frac{|EP|}{|PA|}$ kaçtır?

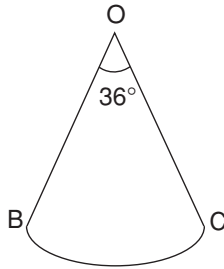
- A) $\frac{3}{2}$ B) 1 C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{1}{3}$ E) $\frac{1}{4}$

8. Taban yarıçapı 12 birim olan silindirin içinde 8 birim yüksekliğinde sıvı vardır. Yarıçapı 6 birim olan bir küre silindirin içine atıldığında tabana oturuyor.

Suyun en son yüksekliği kaç birim olur?

- A) 6,4 B) 8 C) 9,6 D) 10 E) 11,2

9.

O merkezli daire diliminin alanı $10\pi \text{ cm}^2$ dir.

$$m(\widehat{BOC}) = 36^\circ$$

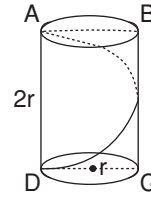
Yukarıda verilenlere göre, daire diliminin kıvrılması ile elde edilen koninin hacmi kaç cm^3 tür?

- A) 3π B) $\sqrt{10}\pi$ C) $\sqrt{11}\pi$ D) 4π E) 5π

10. Yüksekliği $2\sqrt{6}$ cm olan bir düzgün dört yüzlünün hacmi kaç cm^3 tür?

- A) $7\sqrt{3}$ B) $18\sqrt{6}$ C) $3\sqrt{6}$
D) $18\sqrt{2}$ E) $27\sqrt{3}$

11.

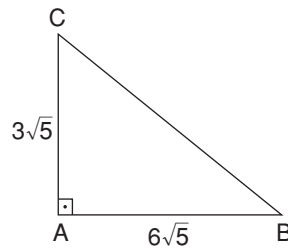

Yukarıda yüksekliği $2r$ ve taban yarıçapı r olan dik bir silindir verilmiştir.

A noktasından D noktasına silindirin yüzeyini takip ederek giden bir karınca en az kaç birim yol alır?

- A) $4r\sqrt{\pi}$ B) $r\sqrt{\pi}+4$ C) $r\sqrt{2\pi}+3$
D) $2r\sqrt{\pi^2+1}$ E) $r\sqrt{\pi^2+2}$

12.

ABC bir dik üçgen

$$[AB] \perp [AC]$$

$$|AB| = 6\sqrt{5} \text{ br}$$

$$|AC| = 3\sqrt{5} \text{ br}$$

Yukarıdaki üçgen [BC] kenarı etrafında 360° döndürüldüğünde oluşan hacim kaç br^3 tür? ($\pi = 3$ alınız.)

- A) 180 B) 270 C) 540
D) 720 E) 1080

TEST 53

Olasılık

1. 4 kişi yan yana duran 6 sandalyeye kaç farklı şekilde oturabilir?

A) 24 B) 60 C) 120 D) 240 E) 360

2. Bir lokantada çalışan Nusret 6 özdeş karpacıyo'yu pişirdiği eti çevreleyen dört tabağa servis edecektir.

Nusret bu dağıtımı kaç farklı şekilde yapabilir?

A) 65 B) 70 C) 76
D) 84 E) 88

3. 4 farklı mektup, 6 farklı posta kutusuna kaç farklı şekilde atılabilir?

A) 360 B) 4^6 C) 6^4 D) $4!$ E) $6!$

4.

TR 35 _ _ _ _

Yukarıdaki görsel İzmir ilimizde kullanılan bir araç plakasına aittir.

Türkiye'de araç sayılarının artması sebebiyle plakalar il kodundan sonra iki harf ve dört rakamdan oluşabilmektedir.

Plakaların harf bölümünde alfabemizden i, ğ, ö, ç, ş, ü harfleri kullanılmamaktadır.

Buna göre,

TR 35 _ _ 1923

şeklinde kaç farklı plaka yazılabilir?

A) 441 B) 484 C) 529
D) 576 E) 625

5. 4 farklı mektup, 6 farklı posta kutusuna, her kutuya en fazla 1 mektup atılmak şartıyla, kaç farklı şekilde atılabilir?

A) 360 B) 4^6 C) 6^4 D) $4!$ E) $6!$

6. 6 özdeş mektup, 4 farklı posta kutusuna kaç farklı şekilde atılabilir?

A) 76 B) 80 C) 84 D) 96 E) 112

11. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ: EDEBİYAT - TOPLUM - SANAT İLİŞKİSİ	119
HİKÂYE: 1923 - 1960 DÖNEMİ	126
ŞİİR: TANZİMAT DÖNEMİ	130
ŞİİR: SERVETİFÜNUN DÖNEMİ	133
ŞİİR: MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ	135
ŞİİR: CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	138
MAKALE	141
SOHBET VE FIKRA: FIKRA	143
SOHBET VE FIKRA: SOHBET	146
ROMAN	149
TIYATRO: CUMHURİYET'TEN DÜNYA EDEBİYATINA	155
ELEŞTİRİ	159
MÜLAKAT / RÖPORTAJ	161
CÜMLENİN ÖGELERİ	164
ANLATIM BOZUKLUKLARI	172
YAZIM KURALLARI	184
NOKTALAMA İŞARETLERİ	192
YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ	202

13. Tanzimat Dönemi'nde aşağıdakilerin hangisinde divan edebiyatının etkisi devam etmiştir?

- A) Sanat anlayışı
- B) Nazım biçimleri
- C) Dil anlayışı
- D) Yabancı dil
- E) Edebî türler

14. 19. yüzyıldan itibaren Batılı şiir anlayışları ve akımlarının etkisiyle şiirimizde yeni bir dönem başlamıştır. Tanzimat Dönemi adı verilen bu dönemde şiirde

I

birçok değişiklik görülmektedir. Dönemin ilk zamanlarında Şinasi, Namık Kemal, Ahmet Mithat Efendi

II

gibi şairler şiire başlık vermişler. Yine şiirde noktalama işaretleri ilk defa bu dönemde Şinasi ve Âgah

III

Efendi tarafından kullanılmış. "Eşitlik, adalet, hukuk,

IV

gibi temalarda şiirler yazmışlardır.

V

Yukarıdaki parçada numaralandırılarak verilen ifadelerin hangilerinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I ve III
- B) Yalnız V
- C) Yalnız III
- D) IV ve V
- E) III ve IV

15. İlk şiirlerini divan şiiri etkisi altında yazan sanatçılardan biri olan ----- edebî yolunu ----- ile tanıştıktan sonra tamamen değiştirmiş ve hem anlayış hem konu olarak farklı bir alana kaymıştır.

Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Namık Kemal - Şinasi
- B) Namık Kemal - Ziya Paşa
- C) Tevfik Fikret - Nabizade Nazım
- D) Şinasi - Samipaşazade Sezai
- E) Agah Efendi - Ali Bey

16. Onun şiir külliyyatı oldukça dağınık bir yapı arz etmektedir. Ancak o, Türk şiirinin hem içerik olarak hem de şekil bakımından büyük yeniliklere açılmasını hazırlayan bir şairdir. Kendisinden sonra gelenler, özellikle de Servetifünun şairleri, tarafından üstat olarak kabul edilmiş, kendisine "Üstad-ı Azam" denmiştir. Onun birçok meşhur şiiri, aslında düzyazı olarak kaleme aldığı tiyatro oyunlarında yer almaktadır. Örneğin Duhter-i Hindu adlı tiyatrosundaki "Tanaggum", Tarık adlı tiyatrosundaki "mersiye", Finten adlı tiyatrosundaki "Davalacı-ro'nun türküsü", İbn Musa adlı tiyatrosundaki "kraliçenin türküsü" bunlardan birkaçıdır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
- B) Recaizade Mahmut Ekrem
- C) Abdülhak Hamit Tarhan
- D) Direktör Ali Bey
- E) Namık Kemal

17.

- Şiiri, düşüncelerini aktarmak için bir araç olarak kullanmıştır.
- Romantizm akımının etkisinde kalmıştır.
- Hürriyet kavramını şiirde ilk kez kullanan şairdir.

Bu özellikler aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Şinasi
- B) Ziya Paşa
- C) Muallim Naci
- D) Namık Kemal
- E) Abdülhak Hamit Tarhan

18. Aşağıdakilerden hangisi Ziya Paşa'nın eserlerinden değildir?

- A) Gülnihal
- B) Harabat
- C) Rüya
- D) Zafername
- E) Defter-i Âmal

TEST 12

SOHBET VE FIKRA: SOHBET

1. Aşağıdakilerden hangisi sohbet yazıları için söylenemez?

- A) Gündelik, sanatsal, kültürel olaylar konu olarak ele alınabilir.
- B) Yazar, konuyu karşılıklı konuşma havası içinde ele alır.
- C) Deneme gibi giriş, gelişme, sonuç bölümlerinden oluşur.
- D) Düşünceler, tanık ve örneklerle kanıtlanmaya çalışılır.
- E) Gazete ve dergi yazılarından.

2. Sohbet yazılarında yazar, düşüncelerin doğruluğunda

I
ısrarcı değildir. Konu sınırlaması olmayan bu türde
II III
yazar; anılara, fıkralara ve çeşitli güncel olaylara yer
IV
vererek düşüncelerini geliştirir. Yazar söyleşinin havasını bozmamak için ciddi, ağırbaşlı bir üslup kullanır. V

Yukarıdaki parçada, numaralı yerlerin hangisinde bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdakilerden hangisi kişisel hayatı konu alan türlerden değildir?

- A) Anı B) Sohbet
- C) Gezi Yazısı D) Biyografi
- E) Günlük

4. Aşağıdakilerden hangisi gazete çevresinde gelişen türlerdendir?

- A) Sohbet B) Mektup
- C) Günlük D) Hatıra
- E) Biyografi

5 ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Çok sevindim o mektuba. Birkaç yıl benim yürüdüğüm bir yolu bırakmak istemeyenler olmasına çok sevindim. Gençler unutsun benim emeklerimi, onları hiçe sayınlar, Arapça, Farsça filciklerden kaçınmayacağım bir suda sevgiliden geliverecek bir esenleme gibi yüreğimi aydınlatır, güneşler doğurur gönlümde. İtalyan yazar Luigi Pirandello'nun bir iki oyununu görmüşsünüzdür, hikâyelerini okudunuz mu? Bay Feridun Timur onlardan otuz altısını dilimize çevirmiş.

5. Yukarıdaki parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Günlük B) Mektup
- C) Sohbet D) Hatıra
- E) Portre

6. Yukarıdaki metnin türü dikkate alındığında bu tür için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu türde yazılan yazılar çok hacimli yazılar değildir.
- B) Genel olarak gazete ve dergilerde yayımlanır.
- C) Yazar ele aldığı konuyu çok derine inmeden anlatıcıyla iletir.
- D) Yazı samimi ve açık bir üslup ile kaleme alınır.
- E) Bu tür eskiden söyleşi olarak anılmıştır.

7. Aşağıdaki söyleşi türündeki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Takdir Duygusu - Ziya Paşa
- B) Eşref Saati - Şevket Rado
- C) Ramazan Sohbetleri - Ahmet Rasim
- D) Sözden Söze - Nurullah Ataç
- E) Edebiyat Söyleşileri - Suut Kemal Yetkin

TEST 14

ROMAN

1.

- Murtaza
- Abdullah Efendi'nin Rüyalari
- Sodom ve Gomore
- Tutunamayanlar
- Anayurt Otel

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki eserlerden herhangi birinin yazarı değildir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
- B) Oğuz Atay
- C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- D) Orhan Kemal
- E) Emine Işın

2.

Orhan Kemal'in ilk düzyazı denemesi bir romandır. Onsekiz Yaş adlı bu romanını Nazım Hikmet'in yardımıyla yazmıştır. Ancak bu roman bir çalışma olarak kalmış ve basılmamıştır. Henüz romanın geniş kurgusuna ayak uydurabilecek yetkinlikte olmayan Orhan Kemal hikâye yazmaya yönelmiştir. Niçin roman yazıyorum? Bu ihtiyaç nereden geliyor? Yeteneğimden. İyi şair olamadığım için hikâyeci oldum. İyi şair olamazdım, önümde dağ gibi Nazım vardı. İyi şair olmam için önce onu aşmam gerekirdi. Nazım aşılması olanaksız sarp bir dağdır. Nazım, sonsuz mavi bir denizdir. Nazım, şiir püskürten bir yanardağdır.

Bu parçadan;

- I. Orhan Kemal'in yazmaya ilk olarak hangi türle başladığına
- II. Yazarın kendisini geliştirirken becerilerini göz önünde bulundurduğuna
- III. Yazarın şiir yeteneği ile Nazım Hikmet'in yeteneğinin karşılaştırıldığına
- IV. Yazarın roman yazacak olgunluğa sahip olmadığı için öncelikle başka türlere yöneldiğine

bilgilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3.

- Ayaşlı ve Kiracıları
- Kamyon
- Son Kuşlar
- Memleket Hikâyeleri
- Leyla ile Mecnun

Aşağıdaki yazarlardan hangisi yukarıda verilen eserlerden herhangi birinin yazarı değildir?

- A) Reşat Nuri Güntekin
- B) Sabahattin Ali
- C) Memduh Şevket Esendal
- D) Sait Faik Abasıyanık
- E) Sadri Ertem

4. Aşağıdaki eserler yazarına göre gruplandırıldığında hangisi dışarda kalır?

- A) Sürgün
- B) Acımak
- C) Sinekli Bakkal
- D) Çalıkuşu
- E) Handan

5.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında edebiyatta görülen köye, köylü yaşamına ve sorunlarına yöneliş, Sabahattin Ali'nin eserlerinde önemli bir yer tuttu. Yazar; yakından tanıdığı köy ve kasaba insanların mizacını, yaşayışını, sorunlarını eserlerinde konu edindi. Hikâye ve romanlarında halk dilini ve folklor öğelerini başarıyla kaynaştırarak canlı, akıcı bir üslup sergiledi

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazarın eserlerinden biri değildir?

- A) İçimizdeki Şeytan
- B) Kuyucaklı Yusuf
- C) Kalpaklılar
- D) Değirmen
- E) Kürk Mantolu Madonna

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Osmanlılarda ve günümüzde kimi edebiyatçılar, birtakım söz oyunları ile sözü gerçek yaşamdan koparmaya çalıştılar. İçinde tane olmayan harmanı savurmaya benzer bu. Oysa bugün dünya çığrından çıkmıştır. Ülkemiz ve dünya insanlığı ABD emperyalizmi ile AB emperyalizminin ağır kuşatması altındadır. Ülkemizin çok büyük sorunları vardır. Çok büyük haksızlıklar ve kötülükler vardır. Biz yazarlar bütün bunları, yalnızca biçim ve sözcük oyunları ile, moda anlayışlarıyla halkımıza nasıl anlatacağız? Sözcüklerin anlamını ve kan grubunu değiştirmeliyiz.

7. Yukarıdaki parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Makale B) Eleştiri
C) Fıkra D) Anı
E) Günlük

8. Bu parça ile ilgili;

- I. Benzetme yapılmıştır.
II. Yaşanan sorunların sınırlı yöntemlerle dile dökülmesi eleştirilmiştir.
III. Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız III D) I ve III
E) II ve III

9. Hüseyin Cahit Yalçın, eski edebiyat taraftarlarına karşı Servetifünun dergisinde yeni edebiyatın ateşli savunucusu olmuştur. Hatta Tanzimat sanatçısı Ahmet Mithat Efendi'nin "Dekadanlar" suçlamasına en sert karşılıkları o vermiş ve bu eleştirilerini de ---- adlı yapıtında toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Edebiyat ve Hukuk B) Niçin Aldatırlarmış
C) Siyasi Hatıralar D) Hayal İçinde
E) Kavgalarım

10. Deneme, çeviri ve inceleme alanlarında eser vermiş olan sanatçı, Türk kültürünü Anadolu hümanizması kavramıyla açıklamış ve yeni bir kültür yorumu ortaya koymuştur. En tanınmış eseri Sanat Üzerine Denemeler ve Eleştiriler'dir.

Bu parçada kendisinden söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hasan Ali Yücel
B) Suut Kemal Yetkin
C) Nihat Sami Banarlı
D) İsmail Habip Sevik
E) Sabahattin Eyüboğlu

11. Edebiyatımızda Batılı anlamdaki eleştirinin ilk örneklerini Namık Kemal ile Ziya Paşa, eski edebiyat geleneğini eleştirerek verirler. Namık Kemal, Bahar-ı Daniş ve Mukaddime-i Celal'de divan şiirini eleştirir. Ziya Paşa ise ---- adlı makalesinde eski edebiyatı bir kalemde siliverir. Ancak daha sonra Harabat adlı eserinin ön sözünde bu görüşlerini inkâr eder. Bunun üzerine Namık Kemal Tahrib-i Harabat'ı yazar ve Ziya Paşa'nın görüşlerini eleştirir. ---- de bu eleştirilerin devamı niteliğindedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Zemzeme - Demdeme
B) Şiir ve İnşa - Takip
C) İlham-ı Vatan - Islahat-ı Edebiye
D) Zafernâme - Renan Müdafaaamesi
E) Talim-i Edebiyat - Takdir-i Elhan

12. Aşağıda verilen yazar-yapıt eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Nurullah Ataç - Edebiyatımızın İçinden
B) Ahmet Şuayp - Esmar-ı Matbuat
C) Mehmet Kaplan - Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar
D) Gürsel Aytaç - Çağdaş Türk Romanı Üzerine İncelemeler
E) Berna Moran - Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemden etkilenen öge vurgulanmıştır?

- A) Bu hayvanlara günlerden beri bakıyoruz.
- B) Tarımsal ilaçlar insan sağlığını olumsuz etkiliyor.
- C) Bu konseri büyükbaban da çok beğendi.
- D) Köylüler bir hafta içinde tarlaları sürdü.
- E) Önceki gün onu çok aradım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem ek fiil almamıştır?

- A) Denizin sesine kendimizi kaptırmıştık.
- B) Ağacın ardında birden bir gölge belirmişti.
- C) Artık söylenenleri tam olarak anlamıyordu.
- D) Buraya kadar güçlükle yürüyebilmiş.
- E) Hava, tahmin ettiğimizden daha soğuktu.

9. O, mutluluğun büyük çabalar, verimli çalışmalar, kişisel, küçük hesaplara dayanmayan özveriler pasına elde edilebileceğine yürekten inanıyordu.

Bu cümlelerin öğeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne - Nesne - Dolaylı tümleş - Yüklem
- B) Özne - Dolaylı tümleş - Zarf tümleş - Yüklem
- C) Özne - Zarf tümleş - Zarf tümleş -Yüklem
- D) Özne - Dolaylı tümleş - Nesne - Yüklem
- E) Özne - Nesne - Zarf tümleş - Yüklem

10. Ülkenin günlük, siyasal olaylarını ve toplumsal bozukluklarını eleştirel bir yaklaşımla ve etkileyici bir biçimde yansıtır.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne - Nesne - Yüklem
- B) Nesne - Dolaylı tümleş - Yüklem
- C) Özne - Dolaylı tümleş - Yüklem
- D) Nesne - Zarf tümleş - Yüklem
- E) Özne - Zarf tümleş - Yüklem

11. Üzerinde çalıştığı proje, birtakım ilavelerden sonra bitti.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi yukarıdaki cümleyle öğelerin sıralanışı yönünden özdeşdir?

- A) Balığın kokusu yemekhaneden odalara yayıldı.
- B) Komşumuzun çocuğu, karşısında beni görünce şaşırıldı.
- C) Uzun zamandır balık yemediğin belli oluyor.
- D) Öğrenci, öğretmeni soru yağmuruna tutmuştu.
- E) Olayların bu kadar büyülebileceğini tahmin edememişti.

12. Aşağıdakilerin hangisinde öznenin açıklayıcısı olan bir ara söz kullanılmıştır?

- A) Yasin'i, o akıllı adamı, ben de çok severim.
- B) Yarın İzmir'e, çok sevdiğim şehre, gidiyorum.
- C) Televizyonu, sihirli kutuyu, bir türlü kapatmıyordu.
- D) Annem, o şirin kadın, olanların farkındaydı.
- E) Amcası, o terbiyesize haddini bildirmiş.

TEST 25

ANLATIM BOZUKLUKLARI

1. Herkes ondan nefret ediyor, onun yüzünü görmek istemiyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
- B) Çatı uyumsuzluğu
- C) Dolaylı tümleç uyumsuzluğu
- D) Çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması
- E) Gereksiz sözcük kullanımı

2. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Öğretmen, yüksek sesle bağırarak konuşuyordu.
- B) Son günlerde çiçekler erkenden açılar.
- C) Bu konuya hiç çalışmadım ve sınavda yapamadım.
- D) Bu gerçeklik apaçık ortada dururken elbette yapılması gerekenler var.
- E) Kadınlar, dereye sabahtan akşama kadar çamaşır yıkadılar.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca çelişen sözlerin bulunması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- A) Konuklar, galiba öğleden sonra gelecekler.
- B) Bu konsere biz de gitmek istiyoruz.
- C) Öğleden sonra belki sizi ararız.
- D) Şurası kesin ki, enflasyon yıl sonunda artacak.
- E) Çocuklar, mutlaka sinemaya gitmiş olmalılar.

4. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Biz onları anlıyoruz, onlar bizi.
- B) Ben edebiyatı kazandım, o maliyeyi.
- C) Siz toplantıya gidin, biz de yemeğe.
- D) Kemal Samsun'da doğdu, Canan Çanakka-le'de.
- E) Ben roman okumayı severim, o hikâyeyi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu bölgede yetişen zeytinleri, kendi fabrikalarımızda işleyerek kaliteli yağlar elde ediyoruz.
- B) Kış biteli neredeyse iki ay olacak ama havalar hâlâ ısınmadı.
- C) Bu tesisler, gençlerin hem spor yapmasına hem aynı zamanda sosyalleşmesine olanak sağlıyor.
- D) Kış turizminin gelişmesi için kış sporlarına ağırlık vermek ve bu sporlara uygun tesisler kurmak gerekir.
- E) Spor yapmak ya da hoşlanılan bir sanat dalıyla uğraşmak bireyi yaşama bağlıyor.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Senin, verdiğin randevuya zamanında geldiğin hiç oldu mu?
- B) Düşüncelerini neden bizimle paylaşmıyorsun?
- C) Sorduğum sorunun cevabı bu muydu?
- D) Yeterince problem yarattığınız yetmedi mi?
- E) Sence böyle konuşması doğru mu?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyimın yanlış kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yemeğe her gittiğimizde ölçüyü kaçırdı.
- B) Öyle olur olmaz insanlara pabuç bırakacak biri değildir.
- C) Bana yardım etmek için elinden geleni ardına koymazdı.
- D) Son yaptıklarından sonra gözümde iyice düştü.
- E) Meydan verilmeseydi bu cesareti kendinde bulamazdı.

8. Çocuğun, olumsuz bir davranışı nedeniyle hiçbir gerekçe belirtilmeksizin “Bir daha bunu yapma!” biçiminde uyarılması, onun karşıt gelme duygusunu güçlendirir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) “gerekçe belirtilmeksizin” yerine “açıklama yapmadan” sözü getirilmeli
- B) “karşıt” yerine “karşı” sözcüğü getirilmeli
- C) “bunu” yerine “böyle” sözcüğü getirilmeli
- D) “güçlendirir” yerine “artırır” sözcüğü getirilmeli
- E) “nedeniyle” yerine “yüzünden” sözcüğü getirilmeli

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sevgili gençler, toplu taşıma araçlarında yaşlılara ve hastalara yer veriniz!
- B) Yaya geçitlerinde trafiği aksatmamak için yolun sağını kullanınız!
- C) Can güvenliğiniz için, hareket hâlindeki otobüs ya da trenin inmeye çalışmayınız!
- D) Satın aldığınız bu ürünün, kullanım kılavuzunu okuyunuz!
- E) Sayın yolcularımız, cep telefonunuzun kapalı durumunu kontrol ediniz!

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Buranın bana göre en garip özelliği, akşamları kimsenin dışarı çıkmamasıydı.
- B) Hiç bitmeyen bir çalışma isteği vardı, bir yazıyı bitirip ötekine geçiyordu.
- C) Yolun tam ortasında kanalizasyon borusu patlamış, çok geçmeden trafiğe kapatılmıştı.
- D) Annesinin maaşıyla yıllarca geçinmiş, kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenememişti.
- E) Söğütlerin arkasından dolanınca konağın kuleyi andıran bacalarını gördük.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Üniversiteyi bitirmiş, bir iş kurma telaşı içine girmiştım.
- B) Bazı sağlık sorunları vardı ama yine de güçlü olmaya çalışıyordum.
- C) Yaşanan sıkıntılardan sonra o işini, ben de onun izini kaybettim.
- D) Daha sonra, pişman olmamak için attığı her adıma dikkat ederdi.
- E) Kendini çalışmaya adanmış; yılmadan, yorulmadan bize önderlik etmişti.

12. İlacı alır almaz annemin başı döndü ve hemen yatağa yattı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Özne eksikliğinden
- B) Yüklemeler arasındaki uyumsuzluktan
- C) Gereksiz sözcük kullanımından
- D) Bir sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından
- E) Nesne eksikliğinden

TEST 32

YAZIM KURALLARI

1. 2575 Sayılı Danıştay Kanunu'nun 18'inci maddesine
I II III IV
göre İçtihatları Birleştirme Kurulu; Danıştay Başka-
V
rı, Başsavcı, başkan vekilleri, dava daireleri baş-
kanları ve üyelerinden oluşur.

Bu cümledeki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yön bildiren sözcüklerle ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- A) Doğu Almanya kısa sürede yeni konumuna alıştı.
B) Trakya'nın Kuzey'i ayçiçeği tarlalarıyla doludur.
C) İçimde doğuya doğru devam etmeliyim düşüncesi vardı.
D) Biz de Güneydoğu Anadolu'yu gezdik.
E) Bu elektrik kesintisi Amerika'nın doğusunda hayatı felç etti.

3. "Gök bilimi ve coğrafya ile ilgili konuların anlatımında dünya ile öteki gezegen adları, güneş ve ay sözcükleri büyük harfle başlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Ay, Dünya'nın çevresini yirmi dört saatte dolaşır.
B) Sabahleyin dünyayı dolaştım ama istediğimi bulamadım.
C) Perdeyi açalım da biraz Güneş girsin içeri.
D) Her zaman dünya bir yana, çocuğum bir yana derdi.
E) Yapılan deney, Güneş tutulması ile ilgiliydi.

4. Biz pek farkında olmasak da özellikle Avrupa'nın
I
kuzeyinde ve Kuzey Amerika'da yaşayan bazı in-
II
sanlar, Akdeniz mutfağına gıpta ediyor. Ancak, bu
ülkeler de vejetaryen olmanın bazı zorlukları da var.
III IV
Oysa Ege'de iş çok kolay. Çünkü zeytinyağlı ye-
V
mekler zaten bu mutfakın ayrılmaz bir parçası.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Bosna Hersek'in güneydoğusunda yer alan Mostar, Neretra Nehri kenarında kurulmuş küçük bir kent. (II) Kanunî Sultan Süleyman, Mostar'a bir köprü yapılması için Mimar Sinan'ı görevlendirmişti. (III) Çizimlerini Sinan'ın yaptığı köprü, 1566'dan sonra 400 yıldan fazla bir süre, nehrin iki yakasını birbirine bağladı. (IV) 1993'de yıkılan köprü, barış yanlısı pek çok ülkenin de desteğiyle onarıldı. (V) Yeni köprü, 23 Temmuz 2004 tarihinde açıldı ve bir yıl sonra UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alındı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 20. yüzyılın en güçlü Fransız yazarlarından biri
I II
olan Albert Camus, 1913'te Cezayir'in Mondovi
III IV
Kasabasında doğdu.
V

Yukarıdaki parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yoktur?

- A) Bu annemin, İstanbul'da, doğan bir kadının öyküsüdür.
 B) Bu, annemin İstanbul'da doğan, bir kadının öyküsüdür.
 C) Bu; annemin, İstanbul'da doğan bir kadının; öyküsüdür.
 D) Bu annemin, İstanbul'da doğan, bir kadının, öyküsüdür.
 E) Bu; annemin, İstanbul'da doğan bir kadının, öyküsüdür.

9. Arnavut kaldırımli dar (I) sevimli sokakları (II) beyaz badana üzerine sarı (III) mavi desenlerle süslenmiş duvarları (IV) begonya kokusunun (V) hissedildiği küçük avlularıyla sanki Orta Çağ yaşamını günümüze taşıyor bu kent.

Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangisine bir noktalama işareti konmasına gerek yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Her taraf yeşil, yemyeşil (I) Asma yeşili, tütün yeşili, pamuk yeşili (II) Sonra, söğüt, kavak ve çınar yeşili (III) Boşuna yeşil Manisa dememişler buraya (IV) Gözü ve gönlü doyuran Manisa (V)

Bu parçada numaralanmış ayrıclardan hangisine farklı bir noktalama işareti gelmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Kimi kentler tarihin gölgesinde kalmış (I) adını unutturmuştur. Kimileri öyküler anlatır (II) kimileriye yalnızca dinler. Sözün kısası (III) her kent (IV) kişiliğini yüzlerce hatta binlerce (V) yıldan beri tarih denen eleği sallaya sallaya oluşturmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine virgül (,) konması yanlış olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Kentin "Buğday Pazarı" denilen meydanında sıra sıra dükkânlar (I) Dükkânların önlerine sıralanmış çuvallarda buğday, bulgur, baharat (II) Değişik boydaki torbalarda ıhlamur, papatya, çörek otu, pul biber, ada çayı (III) İçindekilerin görünmesi için torbaların ağızları yarısına kadar kıvrılmış (IV) Bu ilgi çeken görüntüyü tamamlayan telaşlı bir kalabalık (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti konmalıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Merak uyandıran kitaplardan biri: Serüven ve poli-

siye değil, gerilim değil. Hele hele fantastik hiç değil! Öyleyse ne mi? Her biri farklı bir atasözü-
 nün anlamını buldurmaya yönelik öykülerin yer aldığı bir kitap.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Cümlede özne yüklemden uzak kalmışsa öznenin sonra virgül kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamaya örnek bir kullanım vardır?

- A) Son yıllarda, dış dünyadan elini eteğini çekmişti.
 B) Yılın gazetecilik ödülünü, önceden belirlenen isimler aldı.
 C) Hayat, insanın cesareti oranında daralır ya da genişler.
 D) Şiiri, her zaman diğer türlerin üstünde tutarım.
 E) Evin önünde, belki üç yüz yıllık bir çınar vardı.

TEST 39

YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

1.

I Sevinçten, heyecandan içim içime sığmıyor; bağırarak, kahkahalar atmak, ağlamak istiyorum.

II Yeni usul şiirimiz; zevksiz, köksüz, acemice görünüyordu.

III Yeni harfler alındıktan sonra eski yazı ile bir tek kelime bile yazmayan iki kişi görmüşümdür; Atatürk ve İnönü!

IV Bugün fizik, kimya; yarın Türkçe, tarih, felsefe çalışacağım.

V Buğday ve arpadan başka ne biter bu topraklarda? Ziraatçi sayar: — Yulaf, pancar, zerzevat, tütün...

VI Bu kararın istinat ettiği en kuvvetli muhakeme ve mantık şu idi; Esas, Türk milletinin hayşiyetli ve şerefli bir millet olarak yaşamasıdır.

Yukarıdaki görselde verilen cümlelerdeki altı çizili noktalamalardan bazıları yanlış yerde kullanılmıştır. Dolayısıyla da bu cümleler şemanın yanlış tarafına yazılmıştır.

Bu yanlışlığın düzeltilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) III ve IV numaralı cümlelerin hem kendileri hem de cümlelerdeki altı çizili noktalama işaretleri yer değiştirmelidir.
- B) V ve VI numaralı cümlelerin hem kendileri hem de cümlelerdeki altı çizili noktalama işaretleri yer değiştirmelidir.
- C) I ve VI numaralı cümlelerin hem kendileri hem de altı çizili noktalama işaretleri yer değiştirmelidir.
- D) II ve V numaralı cümlelerin hem kendileri hem de cümlelerdeki altı çizili noktalama işaretleri yer değiştirmelidir.
- E) I ve IV numaralı cümlelerin hem kendileri hem de cümlelerdeki altı çizili noktalama işaretleri yer değiştirmelidir.

2. Bilgili insanla tartışmak kolay () onu etkilemek güçtür () idare etmek kolay () yönlendirmekse olanaksızdır ()

Bu cümlede, ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (.) (:) (.) (.) B) (.) (.) (.) (.)
- C) (.) (:) (.) (.) D) (.) (:) (.) (!)
- E) (.) (:) (.) (...)

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “ki”nin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Geçmiş zaman olur ki hayali cihana değer.
- B) Sizki bu noktaya gelmek için ne zorluklar çektiniz.
- C) Mademki gidiyorsun dönüp bir de arkana bakma.
- D) Odadaki sıcaklığı görünce dışarı çıkmak istemedik.
- E) Senin gömleğin eskimiş, benimki halen yeni duruyor.

TEST 44

KARMA TEST - V

1. I. Ormanın çam iğneleriyle kaplı kahverengi top-
rağı üzerine yüzükoyun yatmış, kollarını kavuş-
turarak çenesini kollarının üzerine dayamıştı;
rüzgâr çam ağaçlarının tepesindeki dalların
arasından esiyordu. Onun yattığı yerde yamaç
güzel bir eğimle aşağıya doğru iniyor fakat
daha ileride birdenbire dikleşiyordu. Adam ge-
çidin arasından kıvrıla kıvrıla giden yolun parlak
ve karanlık yüzünü yattığı yerden görebiliyordu.

II. Önce ipin eğrisinden balığın döndüğünü he-
men anlayamamıştı ama umduğundan erken-
di. İpte hafif bir gevşeme hissetmişti, sağ eliyle
usul usul çekmeye başladı. Her zaman oldu-
ğu gibi önce gerilmiş fakat koptu kopacak bir
durumdayken birden gelmeye başlamıştı. İpi
omzundan aşırarak hızla çekmeye koyuldu. İki
elini birden uyumlu bir biçimde yaylandırarak
vücudu ve ayaklarıyla mümkün olduğu kadar
ip çekiyordu. Kendi gibi yaşlı kolları ve omuz-
ları da ellerinin hareketine uyarak aynı biçimde
yaylanıyordu.

**Ernest Hemingway'in eserlerinden alınan bu
parçalardan hareketle yazarla ilgili aşağıdaki-
lerden hangisine ulaşılamaz?**

- A) Gözlemci bakış açısı kullandığına
- B) Anlatımında betimleyici ifadelerle yer verildiğine
- C) Açık, anlaşılır bir dil kullandığına
- D) Günlük hayatta karşılaşılabilecek kişileri anlat-
tığına
- E) Bilgi vermek amacıyla eserlerini yazdığına

2. Tanzimat'ın ilanıyla birlikte edebiyatımızda bazı
yazı türleri ilk defa görülmeye başlamıştır. Bunlar-
dan ----, hayat ve politika meselesini ciddi bir şekil-
de ele alarak; ---- ise edebiyat sorunlarını olumlu
ve olumsuz bakış açısıyla günlük olayların arasına
sokar. Böylece toplumun düşünce anlayışı gelişir.

**Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakiler-
den hangileri sırasıyla getirilmelidir?**

- A) tiyatro - makale
- B) makale - eleştiri
- C) roman - hikâye
- D) deneme - tiyatro
- E) hikâye - eleştiri

3. Ezgi koydum, ahlarla, figanlarla Türk şi'rine,
Öz dilimle haykırdım "Ey milletim, uyan!" diye;
Viran yurdun dolaştım, bir şehirden bir şehrine;
Saç ve sakal ağarttım ben de "Vatan, vatan!" diye.

**Bu dizelerin dil, biçim ve içerik özellikleri göz
önüne alındığında aşağıdaki sanatçılardan
hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?**

- A) Ahmet Haşim
- B) Cenap Şahabettin
- C) Mehmet Emin Yurdakul
- D) Abdülhak Hamit Tarhan
- E) Yahya Kemal Beyatlı

4. I. Ömer Seyfettin
II. Ahmet Vefik Paşa
III. Halit Ziya Uşaklıgil
IV. Namık Kemal
V. Halide Edip Adıvar

**Yukarıdaki numaralanmış sanatçılardan hangi-
leri realizmin temsilcileri arasında yer almaz?**

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

5. **Aşağıdakilerin hangisinde hikâye ile roman
karşılaştırılması yanlış yapılmıştır?**

- A) Hikâyede temel öge karakter yani kişidir; ro-
manda ise temel öge olarak genellikle bir olay
veya durum vardır.
- B) Hikâye genellikle tek bir olay çevresinde kur-
gulanırken romanda birbirine bağlı olay örgüsü
vardır.
- C) Hikâyede kişiler sadece olayı ilgilendiren bo-
yutuyla, yüzeysel olarak verilir; romanda ise
kişilerin tanıtımı oldukça detaylıdır, fiziksel ve
psikolojik tahliller yapılır.
- D) Hikâyede olayların sahnesi durumundaki
mekân sınırlıdır ve ayrıntılı olarak anlatılmaz;
romanda ise olayların geçtiği birçok mekân
vardır.
- E) Hikâyede bakış açılarından biri kullanılırken
romanda birden fazla bakış açısı kullanılabilir.

İÇİNDEKİLER

DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI
SİYASETİ (1595-1774) 219

DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI 228

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGELER STRATEJİSİ 236

DEVİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ 245

SERMAYE VE EMEK 253

XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT 258

TEST 2

DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI
SİYASETİ (1595-1774)

1.

- I. Yeniçeri Ocağına askerlikle ilgisi olmayanların alınması
- II. Osmanlı parasının değerinin düşmesi
- III. Uluslararası ticaret yollarının önemini kaybetmesi
- IV. Tımar sisteminin bozulması

Yukarıdakilerden hangileri Coğrafi Keşifler'in Osmanlı Devleti üzerindeki olumsuz etkilerindendir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

2. Haçova Savaşı'nda Osmanlı Devleti, Avusturya'yı yenmesine rağmen bir yandan da İran savaşları ve Celali İsyanlarıyla uğraştığı için Avusturya'nın barış teklifini kabul etmek zorunda kaldı ve iki taraf arasında Zıttorok Antlaşması imzalandı. Antlaşmayla Avusturya kralı protokol bakımından Osmanlı padişahına eşit sayıldı.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki-lerden hangisine ulaşamaz?

- A) Birden çok cephede mücadele edilmiştir.
- B) İçerideki sorunlar dış politikayı olumsuz etkilemiştir.
- C) Avusturya'ya karşı İran Devleti ile ittifak kurulmuştur.
- D) Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa'daki siyasi üstünlüğü sona ermiştir.
- E) Osmanlı Devleti Avrupa'da prestij kaybetmiştir.

3. III. Murat Dönemi'nde (1574-1595) Safevilerin Osmanlı topraklarındaki yıkıcı, bölücü faaliyetleri ve İran topraklarından geçen ticaret kervanlarının yağmalamaları taraflar arasında savaşların tekrar başlamasına neden oldu. 1590'da imzalanan Antlaşması ile Tebriz, Karabağ, Dağıstan ve Şirvan gibi yerler Osmanlı Devleti'nin eline geçti. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile doğudaki en geniş sınırlarına ulaştı.

Paragrafta verilen boş alana aşağıdaki antlaşmalardan hangisi getirilmelidir?

- A) Bucaş
- B) Nasuh Paşa
- C) Ferhat Paşa
- D) Serav
- E) Kasrı Şirin

4. Hollanda Ticaret Odası'nda bir karar alma sürecinde yapılan oylamada eşitlik sağlanır. Kararın oy çokluğu ile sağlanması gerektiğinden oda başkanı kimsenin itiraz edemeyeceği bir çözüm yolu bulur ve salondaki üyelere "İçinizde Türklerle alışveriş yapan var mı?" diye bir soru yöneltir. İçlerinden bir üye "Evet!" cevabını verince başkan bu üyenin oyunun iki sayılmasını teklif eder ve olayı çözüme kavuşturur.

Yukarıda yaşanan durum Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki hangi özelliği ile ilgili olabilir?

- A) Sağlam ve adil bir teşkilat yapısına sahip olması
- B) Geniş topraklara hakim olması
- C) Ticaret alanında uzman olması
- D) En çok Hollanda tüccarları ile ticaret yapması
- E) Yabancı tüccarlara ticari imtiyazlar vermesi

TEST 5

DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI

1. Orta Çağ Avrupası'nda kral ile diğer egemen bir güç olan prenslikler arasında hiyerarşik bir yapı bulunmaktaydı. Papa ilahi liderken imparator ise dünyevi bir liderdi. Reform hareketiyle birlikte kilise dışlandı, feodal devletler güç kaybetti ve ulusal krallıklar kuvvetlendi. Avrupa'da egemenlik kavramı ve bağımsızlık önem kazanmaya başladı. Avrupalı devletlerin prensliklerden oluşması ulusallaşmayı geciktirmekteydi. Bu prensliklerin arasında ortak bir mezhep, ortak bir dil ve kültür de bulunmamaktaydı. Dinin devletler arasında farklı algılanması Avrupa'da Otuz Yıl Savaşları'na neden olmuştu. Bu savaşlar sonrasında imzalanan Westphalia Barış Antlaşması'ndan sonra Avrupalı devletlerin statüleri değişmeye ve devletler arasındaki ilişkiler sekülerleşmeye başladı. Ayrıca Westphalia Konferansı'nda papa temsilcileri dinlenmediği gibi antlaşma metni de papaya imzalatılmadı. Kilisenin sahip olduğu bütün güçlere sınırlama getirildi.

Buna göre Avrupa'daki gelişmeler ile ilgili;

- I. Ulusal krallıklar yerini imparatorluklara bırakmıştır.
- II. Dini düşüncenin önemi azalmıştır.
- III. Kuruculuk ve egemenlikte dini otoritenin etkisi azalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Mahmut Dönemi'nde görülen;

- I. ordunun ıslahı için raporlar hazırlanması,
- II. Humbaracı ve Topçu Ocakları'nın ıslah edilmesi,
- III. kapitülasyonların sürekli hâle getirilmesi

gelişmelerden hangilerinin Osmanlı Devleti'ne ekonomik açıdan zarar getirdiği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Avrupa'da XVII ve XVIII. yüzyıllardaki gelişmelere öncülük eden düşünürler ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kopernik → Evrenin Güneş merkezli olduğunu savunmuştur.
- B) Thomas More → Herkese fırsat eşitliğinin tanınmasını ve sınıfsız bir toplum düzenini savunmuştur.
- C) Machiavelli → "Hükümdar dindar bir kişi gibi gözükmelidir ama dinin buyruklarını belirtilen amaçlar uğruna çiğneyebilecek kişilikte olmalıdır" anlayışını benimsemiştir.
- D) Jan Jak Russo → Kuvvetler ayrılığı ilkesini savunmuştur.
- E) İmanu el Kant → Feodalizmi, aristokrasiyi ve aydın zorbalığını reddeder.

4. Rasyonalizm (akılcılık) gerçeklerle ilgisi kopmuş birtakım dogmatik düşünce kalıplarının içine hap solmadan, sorunlara akla, mantığa ve gerçeğe uygun çözümler aramak demektir. Rasyonel düşüncenin ortaya çıkardığı felsefelerden birisi de pozitivistizmdir.**Pozitivizm akımı;**

- I. bireysel akıl,
- II. doğanın kontrolü,
- III. egemenlik ve hukuk

unsurlarından hangilerinin oluşmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Coğrafi Keşifler'in ardından keşfedilen Amerika kıtasındaki altın ve gümüş gibi birçok değerli maden Avrupa'ya taşındı. Bu madenler mal ve hizmetlere olan talebi arttırdı ve ticaret hacmi büyüdü. Bu gelişmenin sonucunda merkantilist ekonomi modeli oluştu. Bu modelin Osmanlı ekonomisine etkisi olumsuz oldu.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da yaşanan gelişmelerin Osmanlı'nın ekonomik yapısına olumsuz etkileriyle ilgili değildir?

- A) İhracatın durma noktasına gelmesi
- B) Ticareti canlandırmak için kapitülasyonlar sürekli hâle getirilmesi
- C) Akçelerdeki gümüş oranının artırılması
- D) Piyasadaki fiyat artışı nedeniyle narh sisteminin uygulanması
- E) Celali İsyanlarının yaşanması

14. Merkantilist ekonomi modelinin Osmanlı Devleti tarafından önemsenmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı sisteminin ekonomik olarak toprak zenginliğine dayalı olması
- B) Hakimiyetindeki Akdeniz limanlarının önemini koruması
- C) Avrupalı devletlere ticari imtiyazlar tanınması
- D) Sahip olduğu coğrafyadaki ticaretin fazla gelişmesi
- E) Osmanlı Devleti'nde ticaret kültürünün gelişmemesi

15. Avrupa'da meydana gelen gelişmelerin yakından takip edilmesini sağlamak amacıyla III. Selim Dönemi'nde aşağıdaki düzenlemelerden hangisi yapılmıştır?

- A) Batı tarzı askeri okullar kurulmuştur.
- B) Nizamı Cedit ordusu kurulmuştur.
- C) Nitelikli bir eğitim ve öğretim sistemi oluşturulmuştur.
- D) Askeri okullara Fransızca dil eğitimi verilmiştir.
- E) Sürekli elçilikler açılmıştır.

16. Merkantilizm, bir ülkenin zenginliğini, sahip olduğu altın ve gümüş gibi değerlere bağlayan, bu madenlerin dış pazarda satımını arttıran, iç pazarda satımını engelleyen ekonomik doktrindir. XVI ve XVII. yüzyılda Avrupa ülkelerinin ticaret politikalarının temelini oluşturan merkantilizm siyaseti maden ve paraya dayalı zenginliği öne çıkarmış bu gerekçeyle iç ve dış ticarete önem verilmiştir.

Avrupa'da merkantilizm anlayışının benimsenmesinde;

- I. Coğrafi Keşifler'le yeni ticaret yollarının bulunması,
- II. burjuva sınıfının ticarete söz sahibi olması,
- III. Avrupalı devletlerin sömürge arayışına yönelmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. Lale Devri, 1718'de imzalanan Pasarofça Antlaşması ile başlayan ve 1730'da Patrona Halil İsyanı ile sona eren dönemdir. Padişah II. Ahmet ve Sadrazam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın dönemi kapsayan; zevk, eğlence, barış, yenileşme ve sivil reformların görüldüğü bu döneme Lale Devri denilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri sonrası Osmanlı'nın dışa yönelik politikasından biri değildir?

- A) Batı ile siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkiler geliştirilmiştir.
- B) Osmanlı'nın Batı'dan ileri olduğu düşüncesi devam etmiştir.
- C) Savaştan çok barışı korumak amaçlanmıştır.
- D) Avrupa'ya ilk kez elçi gönderilmiştir.
- E) Avrupa siyasetiyle yakından ilgilenilmiştir.

15. 1870'de siyasi birliğini tamamlayan İtalya, Avrupa'da yeni bir güç olarak ortaya çıktı. Sanayisi için gerekli olan ham madde ve pazar ihtiyacını karşılamak üzere 4 Ekim 1911'de zengin yeraltı kaynaklarına sahip Osmanlı eyaleti olan Trablusgarp'a asker çıkardı. Osmanlı Devleti, İtalya'nın bu işgali karşısında geri adım atmadı. Bölgeye giden gönüllü subayların liderliğinde başlatılan yerel direnişle İtalya'ya karşı büyük başarılar kazanıldı. Ancak Trablusgarp'ta devam eden savaştan yararlanmak isteyen Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan aralarında anlaşarak Osmanlı Devleti'ne karşı savaş hazırlığına girişmeleri durumu değiştirdi. Bu gelişmeler üzerine Osmanlı Devleti Trablusgarp'taki subaylarını İstanbul'a geri çağırarak ve İtalya ile Uşi Antlaşmasını imzalamak zorunda kaldı ve Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki son toprak parçası olan Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakıldı.

Buna göre Trablusgarp Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İtalya sömürgecilik fikriyle hareket etmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'nin aynı anda iki cephede savaşacak gücü kalmamıştır.
- C) Trablusgarp Savaşı sonrası ortaya çıkan gelişmeler Balkan Savaşları'nın çıkmasına neden olmuştur.
- D) Osmanlı Devleti'nin Afrika Kıtası'ndaki varlığı sona ermiştir.
- E) Osmanlı'nın savaşı kaybetmesinde ulusçuluk hareketi etkili olmuştur.

16. Osmanlı Devleti hakkında ilk kez "Hasta Adam" ifadesini kullanan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çarlık Rusya
- B) Fransa
- C) Avusturya
- D) İngiltere
- E) Yunanistan

17. Napolyon, İngilizlerin Hindistan'a giden sömürge yollarını kesmek için 1798'de Mısır'ı işgal etti. Bunun üzerine Osmanlı ile Fransa arasında başlayan savaşta İngiltere ve Rusya Osmanlı Devleti'ne destek verince Fransa savaşı kaybetti. Yapılan El-Ariş Antlaşması ve daha sonra yapılan 1802 Paris Antlaşması'yla Mısır tekrar Osmanlı'da kaldı.

Buna göre;

- I. Osmanlı denge politikası yürütmüştür.
- II. Osmanlı Devleti tek başına topraklarını koruyamayacağını anlamıştır.
- III. Fransa, Osmanlı Devleti ile ilgili amaçlarından vazgeçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Osmanlı tarihinde isyanların önemli bir yeri olmakla birlikte XIX. yüzyıla kadar yaşanan isyanlar hânenin değiştirilmesine yönelik bir halk hareketi olmamıştır. Buna rağmen bu isyanların bazılarında hükümdar ya tahtını ya da hayatını kaybetmiştir. XIX. yüzyıldan itibaren ise devlet kademelerindeki değişim, Avrupa'da eğitim almış devlet adamlarıyla bazı aydınların tutumu ve özellikle de Avrupa'daki siyasi akımların etkisi, rejimi hedef alan gelişmelere neden olmuştur.

Yukarıda sözü edilen isyanlara;

- I. 1876 Darbesi,
- II. 31 Mart Vakası,
- III. Bab-ı Ali Baskını

olaylarından hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. 1848 İhtilalleri sonucunda Macarlar, Avusturya'ya karşı bağımsızlık mücadelesi başlattı. Bu gelişme üzerine Avusturya ve Rusya orduları birleşerek Macar bağımsızlık hareketini kanlı bir şekilde bastırdılar. Ancak bu devletler Osmanlı topraklarında bağımsızlık hareketlerine ise destek verdiler.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanları yaşanmaktadır.
- II. Avusturya ve Rusya çıkarları doğrultusunda hareket etmiştir.
- III. Avusturya ve Rusya çifte standart uygulamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Sanayi İnkılabı sonrasında yaşanan gelişmeler işçi ve sermaye sınıfları arasında derin bunalımlara ve çatışmalara yol açtı.

Sanayi inkılabı'nın işçilere sunduğu;

- Günde 12 saatten fazla çalışma,
- İşçi kazalarının çokluğu,
- Sağlıksız çalışma ortamları,
- Ücretlerin azlığı,
- Kötü beslenme,
- Çocuk ölümleri,
- Hastalıklar,
- İşsizlik

gibi hayat şartlarındaki sıkıntılar 19. yüzyılda toplumsal sorunlara yol açtı.

Bu durum işçi sınıfının ideolojileri olan;

- I. liberalizm,
- II. sosyalizm,
- III. Marksizm,
- IV. kapitalizm

akımlarından hangilerinin doğmasına neden olmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

15. Islahat Fermanı'nın amacı Müslümanlar ile gayrimüslimlerin haklarını eşit hâle getirerek bütün toplulukların ırk, din, dil ayrımı gözetmeksizin kaynaştırmak ve böylece bir Osmanlı toplumu meydana getirmektir. Ancak ferman gayrimüslimlerin ayrıcalıklarını genişletmiş, Müslümanlar için ise yeni haklar getirmemiştir. Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerin baskısı karşısında hazırladığı bu fermanla gayrimüslimlere siyasi, ekonomik, hukuki ve kültürel alanda yeni haklar vermiştir.

Aşağıda verilen Islahat Fermanı'nın maddelerinden hangisi yukarıdaki verilen alanlarla doğrudan ilişkili değildir?

- A) Müslüman olmayanlar da askere alınacaktır.
B) Gayrimüslimler yerel meclislerde temsil edilecektir.
C) Bütün uyruklar için vergi eşitliği sağlanacaktır.
D) Bütün uyruklar için dini ibadet ve törenlerin yapılması serbesttir.
E) Müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki ticaret ve cinayet davalarına karma mahkemeler bakacak ve herkes kendi dinine göre yemin edecek, mahkemelerde şahitlik konusunda eşitlik sağlanacaktır.

16. Avrupa'da ortaya çıkan ulus devlet anlayışının getirdiği değişimlerden biri de devlete bağlı modern bir okul sistemi geliştirerek zorunlu eğitim uygulamasını başlatmaktır.

Aşağıdakilerden hangisi ulus devlet anlayışıyla oluşan modern eğitim sisteminin amaçlarından biri değildir?

- A) Millî duygularla donatılmış nitelikli vatandaşlar yetiştirmek.
B) Devletine sadakatla bağlı bireyler yetiştirmek
C) Eğitim kurumlarında özgür fikirlere, tarihe, akla ve doğaya önem veren programlar hazırlamak
D) Eğitim faaliyetlerini kilise denetiminde sürdürmek
E) Dini derslerin yanında pozitif bilimlere de ağırlık vermek

5.

Verilen görsel değerlendirildiğinde sanayileşmenin toplum üzerindeki etkisi ile ilgili;

- I. tarım toplumundan modern topluma geçişte bir köprü vazifesi gördüğü,
- II. toplumların kültürel yapısında değişimler yaşattığı,
- III. üreten insan modelini düşünen insan modeline dönüştürdüğü

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

6. Kamuoyu kavramını İngilizler "halkın düşüncesi" anlamında, Fransızlar ise "toplumun tavrı" anlamında kullanmışlardır. Londra'daki kahvehaneler gazetelerin okunduğu, edebi eserlerin ve diğer satsal etkinliklerin tartışıldığı başlıca bilgilenme ve haberdar olma yerleriydi. Bu mekanlarda bireyler, bir konuda yetkin olsun veya olmasın, birbirini tanırsın veya tanımasın herkes çeşitli konularda tartışırdı. Böylece halk arasında yayılan haberler ve tartışılan konular toplumda gündemi belirlerdi.

Buna göre İngiltere'de kahvehaneler ile ilgili;

- I. Kamuoyunun oluşmasında önemli rol oynamışlardır.
- II. Yapılan tartışmalar demokratik ortam oluşturmuştur.
- III. Gündemde olan gelişmelerle ilgili haberlerin alındığı yerlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Sanayi Devrimi'yle birlikte yeni maden ocakları açıldı ve büyük şehirlerde fabrikalar kuruldu. Daha fazla para kazanma ve daha rahat bir hayat sürme amacıyla kırsal alanda yaşayan nüfus kentlere göç etmeye başladı. Artan nüfus, şehirlerin dış bölgelerinde banliyö veya gecekondu adı verilen yeni yerleşim yerlerinin oluşmasına neden oldu. Bu bölgelerde yaşayan insanların dünya görüşünü ve yaşam tarzlarını yansıtan bir kültür ortaya çıktı. Böylece banliyölerde yaşayan insanlar ile kent merkezinde yaşayanlar arasında sosyokültürel farklar oluştu.

Bu durumun;

- I. işçi sınıfının ortaya çıkması,
- II. sınıflar arasındaki eşitsizliğin gözle görülür şekilde artması,
- III. toplumsal sorunların çoğalması

gelişmelerinden hangilerine zemin oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Fransız İhtilali'nden sonra ortaya çıkan milliyetçilik akımı ve ardından 1815-1879 yılları arasında yaşanan ihtilaller zinciri Avrupa'nın birkaç ülkesi dışında bütün ülkelere yayıldı. İmparatorluk içerisindeki milletler bu fikirlerden etkilenerek özgürlüklerini almak için imparatorla mücadeleye giriştiler. Bu durum Avrupa'da uzun yıllar süren savaflara neden oldu. Yaşanan savaflar sonucunda birçok Avrupalı göç etmek zorunda kaldı.

Buna göre ihtilaller zinciri;

- I. kitlesel göçlerin yaşanması,
- II. egemenlik mücadelelerinin yaşanması,
- III. mutlak monarşilerin güçlenmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Milli devletlerin hemen hemen tamamı demokratik ve parlamenter bir yapıdan yana olduklarını ileri sürseler de uygulamada milliyetçi anlayışı devam ettirdikleri için söyledikleri ile uygulamaları örtüşmemektedir. Bundan dolayı dışlayıcı ve dayatmacı politikalardan ve uygulamalardan pek vazgeçememişlerdir.

Bu durum ulus devletlerinde;

- I. milliyetçiliğin devlet ideolojisi haline geldiği,
- II. yasama organının kanun yapıcı olduğu,
- III. kanunların laik düşünceyle hazırlandığı

uygulamalarından hangilerinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

14. XIX. yüzyılda başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlerde önemli bir büyüme gözlenmiştir. Özellikle İstanbul plansız bir şekilde büyümeye devam etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda İstanbul'un plansız bir şekilde büyümesinde etkili olmuştur?

- A) Fabrikaların kurulması
- B) Etnik çatışmalar
- C) Toprak reformunun yapılması
- D) Yoğun göç alması
- E) Başkent olması

15. Avrupa ile temaslara artmasıyla Osmanlı ülkesine birçok yabancı iş adamı, tüccar, devlet adamı ve seyyah geldi. Ulaşım ağının gelişmesiyle büyük şehirlerin sayısı arttı. Şehirleşmeyle beraber ihtiyaçların artması hükümetleri halkın hayat şartlarını düzenli hale getirmek için tedbirler almaya zorladı.

Aşağıdakilerden hangisi büyük şehirlerde alınan tedbirlerden biri değildir?

- A) Limanların modernleştirilmesi
- B) İş merkezlerinin sayısının artırılması
- C) Tramvay ve hava gazı hizmetlerinin sağlanması
- D) Alt yapı ve su hizmetlerinin sağlanması
- E) Nazırlıkların kurulması

16. Sanayi Devrimi'ni takip eden dönemlerde ortaya çıkmıştır. Amaçlı bir dizi faaliyeti ve bunun için geçirilen süreyi kapsar. Bu eylem çoğu kez zorunluluk, bağlayıcılık, disipline olma, örgütsel normlara dayanma gibi biçimci (formalist) bir yapı gösterir. Bu durum, bireyin özgür iradesini devre dışı bırakır.

Yukarıda sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boş zaman
- B) Popüler kültür
- C) İş zamanı
- D) Ritüeller
- E) Reklamcılık

17. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Avrupa ile temaslara artması ve ulaşım ağının gelişmesiyle büyük şehirlerin sayısı arttı. Şehirleşmeyle beraber ihtiyaçların artması neticesinde Osmanlı Hükümetini bazı tedbirler almaya zorladı. Limanların modernleştirilmesi, iş merkezlerinin sayısının artırılması, kanalizasyon, su, tramvay, hava gazı hizmetlerinin sağlanması bu tedbirlerin önemlileriydi.

Buna göre Osmanlı şehirlerinde;

- I. modern belediyeçilik hizmetlerinin sunulduğu,
- II. alt yapı hizmetlerinde gelişmelerin yaşandığı,
- III. yabancı sermayenin etkisinin hissedildiği

durumlarından hangilerinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

11. SINIF

COĞRAFYA

İÇİNDEKİLER

YERYÜZÜNDE BİYOÇEŞİTLİLİK	269
EKOSİSTEM, ENERJİ AKIŞI VE MADDE DÖNGÜLERİ	272
NÜFUS POLİTİKALARI - TÜRKİYE'DE NÜFUS PROJEKSİYONLARI..	274
ŞEHİRLERİN GELİŞİMİ - ETKİ ALANLARI - TÜRKİYE'DE	
FONKSİYONLARINA GÖRE ŞEHİRLER VE KIR YERLEŞMELERİ	277
ÜRETİM, DAĞITIM, TÜKETİM - DOĞAL KAYNAKLAR	280
TÜRKİYE'NİN DOĞAL KAYNAKLARI - EKONOMİ POLİTİKALARI -	
TÜRKİYE EKONOMİSİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI	283
TÜRKİYE'DE TARIM	286
TÜRKİYE'DE TARIM VE HAYVANCILIK	289
TÜRKİYE'DE MADENCİLİK VE ENERJİ KAYNAKLARI	291
TÜRKİYE'DE SANAYİ	294
İLK UYGARLIKLAR - YERYÜZÜNDEKİ KÜLTÜRLER - TÜRK KÜLTÜRÜ	
- UYGARLIKLARIN MERKEZİ ANADOLU	297
ULUSLARARASI TİCARET	300
ULUSLARARASI TURİZM	302
KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER	304
KÜRESEL VE BÖLGESEL ÖRGÜTLER	308
ÇEVRE VE TOPLUM	311

10. Aşağıdakilerden hangisi soğuk çöllerdeki hayvanların adaptasyonuna örnek olarak verilemez?

- A) Kutup ayısı kamufle olmak için beyaz renkli kürke sahiptir.
- B) Kutup tilkisinin kulak, burun ve gözleri küçük kuyrukları ise kısadır.
- C) Kutup hayvanlarının ısıyı vücutlarında tutmak için renklerinin açık olduğu görülür.
- D) Kutup ayısının karda ve buzda rahat hareket etmek için ayak tabanları geniştir.
- E) Deniz Aslanı ve Fokların derilerinin altında kalın bir yağ tabakası bulunur. Bu hayvanlardaki yağ tabakası soğuk suda vücut ısılarının çabuk düşmesini önler.

11. Toprakların fiziksel ve kimyasal özellikleri ile sıcaklık ve nemlilik koşulları bitki ve hayvanların dağılışını etkiler. Bitkiler yaşama olanağı buldukları ve kendi ihtiyaçlarına uygun toprak yapılarında varlıklarını sürdürebilirler.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi toprakların bitki ve hayvan dağılışı üzerindeki etkisine örnek verilemez?

- A) Yüksek oranda tuz ve kireç içeren topraklar bitkilerin yetişmesi için elverişsizken, mineral ve organik madde bakımından zengin topraklar bitkilerin yetişmesi için oldukça elverişlidir.
- B) Buğday ve arpa gibi ürünler tuz ve kireç oranının fazla olduğu yerlerde yetişir.
- C) Salyangozlar volkanik bölgelerde yaşamakta zorlanırlar.
- D) Solucanlar killi toprakların olduğu yerlerde yoğundur.
- E) Çay ve fındık gibi ürünler tuz ve kireç oranının fazla olduğu yerlerde yetişir.

12. İnsan sanayi ve tarımsal faaliyetlerle çevresini önemli ölçüde etkiler. Teknolojideki gelişmeler ekosistemdeki tür kayıplarını önemli ölçüde artırmıştır. Biyolojik çeşitliliği tehdit eden insan kaynaklı birçok faktör söz konusudur.

Aşağıda verilenlerden hangisi biyolojik çeşitliliği tehdit eden insan kaynaklı faktörlerden biri değildir?

- A) Aşırı ve bilinçsiz avlanma
- B) Tarımda düzensiz ve aşırı şekilde tarım ilacı kullanılması
- C) Nüfusun hızla artması
- D) Hasat yapıldıktan sonra anız örtüsünün yerde bırakılması
- E) Hızlı ve çarpık şehirleşme

13. Bir canlının, diğer canlılardan ve cansız çevre koşullarından oluşan belirli bir ortamda yaşamını sürdürebilmesini sağlayan tüm yetenek ve özelliklerine "adaptasyon" denir.

Aşağıdakilerden hangisi dünyanın değişik bölgelerindeki adaptasyona örnek olarak gösterilemez?

- A) Nemli bölgelerde yaşayan bitkilerin terlemeyi arttırmak için geniş yapraklı olmaları
- B) Çölde yaşayan tilkinin kulaklarının ve kuyruklarının kısa, vücut yüzeylerinin dar olması
- C) Soğuk ve nemli bölgelerde bulunan ağaçların yapraklarının iğne şeklinde olması
- D) Sıcak ve kurak bölgelerde bulunan bitkilerin kök yapılarının geniş olması
- E) Tropikal yağmur ormanlarındaki ağaçların çok uzun boylu olması

14.

- Canlıların doğal ortamlar içerisinde yaşadığı küre olan biyosfer; litosfer, atmosfer ve hidrosfer ile etkileşim hâlinindedir.

- Karalarda yaşayan canlılar, atmosferde 6500 metre yüksekliğe kadar yaşama imkânı bulurken, denizlerde biyoçeşitliliğin fazla olduğu alanlar, genellikle ışığın ulaşabildiği 200 metre derinliğe kadar olan alanlardır.

- Dünyada kıtaların ve bölgelerin biyoçeşitliliği aynı değildir. Bu farklılığa iklim, bitki örtüsü, yeryüzü şekilleri, toprak ile su kaynaklarının aynı olmaması neden olmuştur.

- Yıllık sıcaklık değişiminin az olduğu Ekvator çevresindeki denizler, özellikle de mercan resifleri, tür çeşitliliğinin fazla olduğu alanlardır.

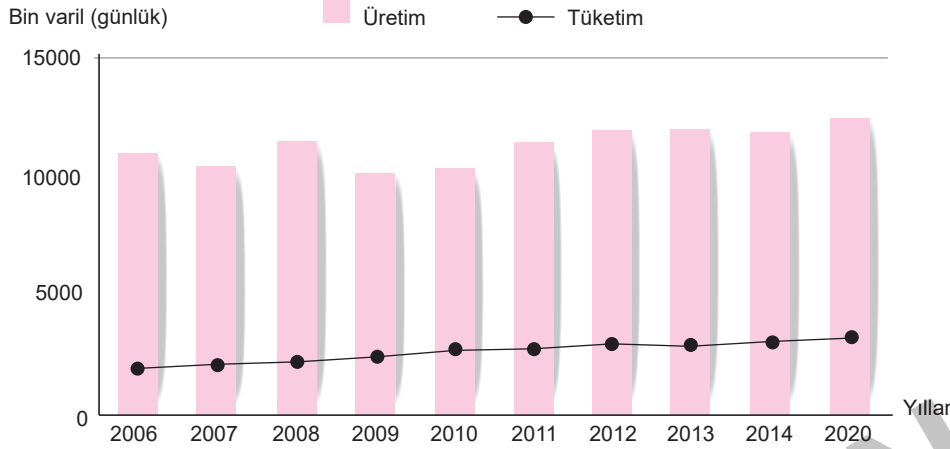
Bu bilgilerden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılamaz?

- A) Dünya üzerindeki karalarda biyoçeşitliliğin farklı olmasında iklim, yer şekilleri, su kaynakları ve toprağın önemli etkisi vardır.
- B) Canlılar küresi diğer doğal ortamlarda sürekli etkileşim hâlinindedir.
- C) Ekvator çevresindeki denizlerde biyoçeşitlilik fazladır.
- D) Mercan resifleri, tür çeşitliliğinin fazla olduğu alanların başında gelir.
- E) Bütün denizlerde ışığın ulaşabildiği 200 metre derinliğe kadar olan alanlarda biyoçeşitlilik aynıdır.

TEST 5

ÜRETİM, DAĞITIM, TÜKETİM - DOĞAL KAYNAKLAR

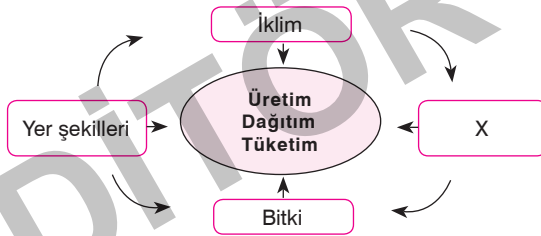
1. Aşağıda 2005 - 2015 yılları arasında Suudi Arabistan'ın yıllık petrol üretim ve tüketimini gösteren tablo verilmiştir.

Bu tablodaki bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Verilen yıllarda petrol üretiminin sürekli artmadığına
B) En yüksek üretimin 2020 yılında gerçekleştiğine
C) Üretimin tüketimden fazla olduğuna
D) İç tüketimdeki artışa bağlı olarak dış satımın azaldığına
E) Verilen yıllarda petrol tüketiminin en az 2006 yılında olduğuna

2.

Yukarıda verilen tablo üretim-dağıtım-tüketimi etkileyen doğal faktörleri göstermektedir.

Buna göre bu kavram haritasında "X" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmamalıdır?

- A) Dağların uzanışı B) Toprak türleri
C) Yükselti D) Yeraltı kaynakları
E) Nüfus

3. Bir ülkenin üretimini o ülkenin fiziki ve beşeri şartları belirler. Teknolojik gelişmeler ülkelerin üretimde fiziki şartlara bağlılığını da belirlemektedir. Ülkeler geliştikçe fiziki şartlara bağımlılığı azalmaktadır.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerden hangisinde fiziki şartlara bağımlılık daha azdır?

- A) Türkiye B) Nijerya C) Meksika
D) Japonya E) Brezilya

4. Doğal kaynaklar bakımından fakir ancak sermaye, iş gücü ve teknoloji yönünden zengin olan ülkeler dışarıdan ham madde olarak bu açığı kapatmaktadır.

Buna göre;

- I. Danimarka
II. Türkiye
III. Japonya
IV. Nijerya

yukarıdaki ülkelerden hangileri buna örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

5. İmalatın çevre koşullarına uygun olarak yapılmasını coğrafyanın hangi dalı inceler?

- A) Biyocoğrafya B) Teknocoğrafya
C) Paleocoğrafya D) Ulaşım coğrafyası
E) Jeomorfoloji

10. Ülkemizde ekonomik kalkınmanın en hızlı yaşandığı dönemin 1950-1960 yıllar arası olmasında aşağıdakilerden hangisi en az etkili olmuştur?

- A) Ekonomide devletin etkisi azaltılmış, özel sektör desteklenmiştir.
- B) Sanayi faaliyetlerine az yatırım yapılmıştır.
- C) Altyapı çalışmalarına önem verilmiştir.
- D) Türkiye adeta bir şantiye görünümü kazanmıştır.
- E) Önemli kara yolları, liman, sulama ve enerji projeleri hayata geçirilmiştir.

11. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de tarımın ekonomiye katkıları arasında gösterilemez?

- A) Nüfusun 1/3'ü tarımsal faaliyetlerle geçimini sağlamaktadır.
- B) Kırsal kesimde yaşayan insanların temel ekonomik geçim kaynağı tarımsal faaliyetlerdir.
- C) Türkiye'deki sanayi tesislerinin büyük bölümü tarımsal maddeleri ham madde olarak kullanmaktadır.
- D) İthalatımızın büyük bir bölümünü tarımsal ürünler oluşturur.
- E) Tarımsal ihracatımız toplam ihracatımızda önemli bir paya sahiptir. İhracatımızda fındık, pamuk, tütün, zeytin ve çay gibi tarım ürünleri önemli yer tutmaktadır.

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye tarımının özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Türkiye tarımı doğal ve beşeri ortamla ilgili şartlara bağlı olarak bölgeden bölgeye çok farklılık gösterir.
- B) Tarım doğal şartların etkisine açık bir şekilde klasik metotlarla yapılmaktadır.
- C) Sıcaklık ve yağış şartlarındaki farklılıklara bağlı olarak tarımsal üretimde önemli oynamalar olur.
- D) Türkiye ekonomisine baktığımızda tarım önemli bir yere sahiptir.
- E) Tarım sektöründeki nüfus sürekli artmaktadır.

13.

- Teşvik-i Sanayi Kanunu ve Gümrük Kanunu'nun çıkarılması
- Sanayi ve Maadin Bankasının kurulması
- Toprak reformunun yapılması

Yukarıda verilenler hangi ekonomi politikasının uygulandığı dönemde yapılmıştır?

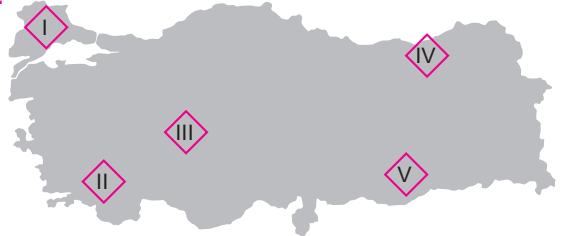
- A) 1923 - 1932 Dönemi
- B) 1932 - 1950 Dönemi
- C) 1918 - 1923 Dönemi
- D) 1950 - 1960 Dönemi
- E) 1960'tan sonraki Dönem

14. Türkiye'de tarım özellikle 1950'den sonra devamlı bir gelişme sağlamıştır.

Bu gelişmenin oluşmasını sağlayan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tarım arazilerinin genişletilmesi
- B) Traktör gibi tarım araçlarının kullanımının artması
- C) Sıcaklık ortalamalarının artması
- D) Islah çalışmaları
- E) Gübreleme ve sulama gibi çalışmalar

15.

Yukarıda Türkiye haritası üzerinde işaretlenen yerlerden hangisinde nadas en az yapılır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 10

TÜRKİYE'DE SANAYİ

1. Aşağıda verilenlerden hangisi Osmanlı Dönemi sanayileşmesi ile ilgili olarak yanlış bir bilgidir?

- A) Osmanlı Devleti'nde sanayileşme hareketleri ilk olarak Lale Devri'nde gerçekleşmiştir.
- B) Tanzimat Dönemi'nde tersane, demirhane ve tophane gibi tesisler kurulmuştur.
- C) Avrupa'da Sanayi Devrimi'nin yaşanması ve özellikle tekstil alanında gerçekleşen ilerlemeler dokuma sanayisini olumsuz yönde etkilemiştir.
- D) Osmanlı Devleti'ndeki sanayileşme hareketleri kapitülasyonlar, sermaye yetersizliği, dış borçların ödenmesi için kurulan Duyun-i Umumiye İdaresi gibi nedenlerle olumlu sonuçlar vermemiştir.
- E) Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Demir-çelik sanayi adına çok fazla bir miras kalmıştır.

2. Sanayileşme adına en önemli adım 1923'te İzmir İ. İktisat Kongresi'nde atılmıştır. Çünkü bu kongrede bütün ekonomik sektörlerimiz için olduğu gibi sanayi sektörü konusunda da gelişmeyi teşvik edici birçok önlem alınması kararlaştırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu kongrede alınan kararlardan biri değildir?

- A) Sektöre eleman yetiştirecek eğitim-öğretim kurumlarının açılması
- B) Kredi sağlayacak bankaların kurulması
- C) Yollar ve ulaşım araçlarının geliştirilmesi
- D) Yabancı şirketlere karşı rekabet oluşturulabilmesi için anonim şirketleri kurulması
- E) Sanayileşmede atölye tipi üretime öncelik verilmesi

3. Sanayi yatırımları 1950'lere kadar daha çok devlet tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu tarihlerden sonra yerli ve yabancı sermaye ortaklığıyla kurulan sanayi kuruluşlarını desteklemek için Türkiye Sınai Kalkınma Bankası kurulmuştur. Ulaşım ve haberleşme ağı yaygınlaştırılmış, enerji üretimi artırılmış, kamu iktisadi kuruluşları tesis edilmiştir.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu dönemde kurulan kamu iktisadi kuruluşlarından sayılmaz?

- A) Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)
- B) Makina Kimya Endüstrisi (MKE)
- C) Maden Tetkik Arama (MTA)
- D) Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ)
- E) Devlet Malzeme Ofisi (DMO)

4. Organize sanayi bölgesi, sanayinin etkinliğini ve kentte düzenli yerleşmeyi sağlamak amacıyla, sanayi tesislerini bir araya toplayarak sanayi kuruluşlarının ulaşım, kentsel toprak, enerji, yakıt, su, endüstriyel atık su arıtma tesisi, ham madde gibi altyapı ve gereksinimleriyle ilgili kolaylıkları bir arada bulunduran, bunun yanı sıra sanayinin çevreye olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla atık yönetim politikaları uygulayan, özel olarak planlanan ve imar planlarında da yer verilen bölge türüdür.

Aşağıdakilerden hangisi organize sanayi bölgelerinin kuruluş amaçlarından birisi değildir?

- A) Sanayi üretimini artırmak
- B) Tarım alanlarının sanayide kullanılmasını teşvik etmek
- C) Sanayi yatırımlarını özendirmek
- D) Özel sektör yatırımları için sanayi bölgelerinin oluşturulması
- E) Sanayi tesislerini az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırmak

4. Japonya ham madde kaynakları bakımından fakir olmasına rağmen elektrik, elektronik, optik alet ve makine üretiminde birinci, demir-çelik sanayinde ikinci sırada yer alır. Ancak Japonya'da tekstil sanayi yeterince gelişmemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Tekstil ürünleri ihracatına sınırlandırma getirilmesiyle
B) Ülke topraklarının pamuk tarımına elverişsiz olmasıyla
C) Tekstil ürünlerinin ekonomik değerinin düşük olmasıyla
D) Tekstil sanayisinde çalışacak nitelikli iş gücünün olmamasıyla
E) Ucuz iş gücünde Güneydoğu Asya ülkeleri ile rekabet edememesiyle

5. Sanayi Devrimi'nin İngiltere'de başlamış olmasında aşağıdakilerden hangisinin katkısı en azdır?

- A) Ülkede ılıman okyanus iklim şartlarının yaşanmasının
B) Avrupa ana karasına göre elverişli bir coğrafi konuma sahip olmasının
C) Siyasi birliğini diğer ülkelere göre daha erken sağlamasının
D) Sahip olduğu deniz gücü sayesinde doğal kaynaklar bakımından zengin olan birçok ülkeyi sömürgeleştirmesinin
E) İngiltere'nin daha özgür bir ortama sahip olmasının birçok bilim, sanat ve fikir adamının bu ülkeye yerleşmesine ve mesleğini özgürce icra etmesine de zemin hazırlamasının

6.

Yanda Birleşik Krallığın haritası verilmiştir.

Bu haritada "X" ile gösterilen yere yazılması gereken ülke aşağıdakilerden

- hangisidir?
- A) Hollanda B) Norveç
C) Güney İrlanda D) Guano
E) Galler

7. Japonya, doğal güzellikleri ve ilginç kültürel yapıyla görülmeye değer bir ülkedir. Jeolojik yapısına bağlı olarak kaplıcaların ve volkanik dağların fazla olması Japonya'yı turizm açısından çekici hâle getirmektedir.

Buna göre Japonya'nın jeolojik yapısı dikkate alındığında, ülkede hangi turizm faaliyetinin daha fazla gelişmesi beklenir?

- A) Kış turizminin B) Yayla turizminin
C) Yaz turizminin D) Sağlık turizminin
E) Kültür turizminin

8.

Japonya, Asya'nın doğu kenarı boyunca bir yay oluşturacak şekilde kuzeydoğudan güneybatıya uzanan dağlık bir takımada grubu üzerinde yer almaktadır. Dört büyük ada Japonya'nın % 97'sini kaplar.

Buna göre haritada "2" numara ile gösterilen en büyük ada aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hokkaido B) Kobe
C) Honshu D) Shikoku
E) Kyushu

9.

- I. Londra limanı haliçli limana örnektir.
II. Kuzeyde buzul aşındırması sonucu oluşan fiyortlu kıyılar görülür.
III. Ortalama yükseltisi fazladır.
IV. Ovalık alanlar geniş yer kaplar.
V. Dağlar 1. Jeolojik zamanda oluşmuş yaşlı kütellerdir.

İngiltere'nin yüzey şekilleri ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Hızla sanayileşen İngiltere'de iş gücüne duyulan ihtiyacın artmasıyla birlikte doğum oranları da artmıştır. Kırlarda yaşayan insanlar fabrikalarda çalışmak için kentlere göç etmiş, bu durum İngiltere'de kentleşme hızını artırmıştır.

Aşağıda verilen kentlerden hangileri bu süreçte gelişen kentler olmuştur?

- A) Londra-Manchester B) Manchester-Liverpool
C) Birmingham-Leeds D) Liverpool-Londra
E) Manchester-Leeds

10. Türkiye 2. Dünya Savaşı'ndan sonra diğer ülkeler gibi günümüze kadar farklı örgütlere üye olmuştur. Bazılarına da siyasi, ekonomik ve bölgesel nedenlerden dolayı üye olmamıştır.

Türkiye aşağıda verilen örgütlerden hangisine üye değildir?

- A) IMF (Uluslararası Para Fonu)
B) NAFTA (Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması)
C) KEİ (Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı)
D) AGİT (Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı)
E) NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)

11. Aşağıda verilen ülkelerden hangisi Avrupa birliğine üye olduğu halde EURO bölgesine dahil değildir?

- A) Almanya
B) Fransa
C) İsveç
D) Yunanistan
E) Belçika

12. Avrupa Konseyi'nden sonra Avrupa'daki demir ve kömür gibi yer altı kaynaklarını daha verimli şekilde işletmek amacıyla 1951 yılında Belçika, Federal Almanya, Lüksemburg, Fransa, İtalya ve Hollanda'dan oluşan 6 üye ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) kuruldu. Bu 6 üye ülke kömür ve çeliğin yanı sıra diğer sektörlerde de ekonomik birliği kurmak amacıyla, 1957'de Roma Antlaşması'nı imzalayarak Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) dönüştü. Üye devletler bağlarını güçlendirme kararlılığıyla, temel özellikleri 1991'de Maastricht'te toplanan Avrupa Birliği Zirvesi'nde kararlaştırılan yeni bir antlaşmanın müzakerelerine başladılar. Maastricht Antlaşması, 1993 tarihinde yürürlüğe girdi.

Yukarıda özellikleri anlatılan örgüt aşağıda verilenlerden hangisi olabilir?

- A) IMF (Uluslararası Para Fonu)
B) OECD (Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü)
C) UNICEF (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu)
D) Avrupa Birliği
E) OPEC (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü)

13. IMF 1947 yılında fiili olarak çalışmalara başlamıştır. IMF ortaya çıkabilecek kısa vadeli ödeme güçlükleri için devletlere kredi vererek dünya ticaretinin canlılığını korumayı hedefler.

IMF'in başlıca amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Dünya para meselelerinin çözülmesi için ülkeler arasında iş birliği sağlar.
B) Devalüasyonlara engel olmaya çalışır.
C) IMF, bilançoları fazla veya açık veren ülkelere müdahale etme imkânına sahip değildir.
D) Ülkelerin ödeme güclüğü çekmemesi için gerekli çözümler üretir.
E) Dünya ticaretinin dengeli şekilde gelişmesini sağlayarak üye devletlerin istihdamını arttırmak ve yüksek büyüme hızına ulaşmasına imkân hazırlar.

14.

- 1949 yılında kurulmuştur.
- Merkezi Brüksel'dir.
- Doğu Bloku'na karşı kurulmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen organizasyon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) NATO
B) BM
C) IMF
D) AB
E) Dünya Bankası

15.

- Dünya Bankası-Roma
- UNESCO-Paris
- Dünya Sağlık Örgütü-Cenevre
- Uluslararası Para Fonu-Washington
- UNICEF-New York

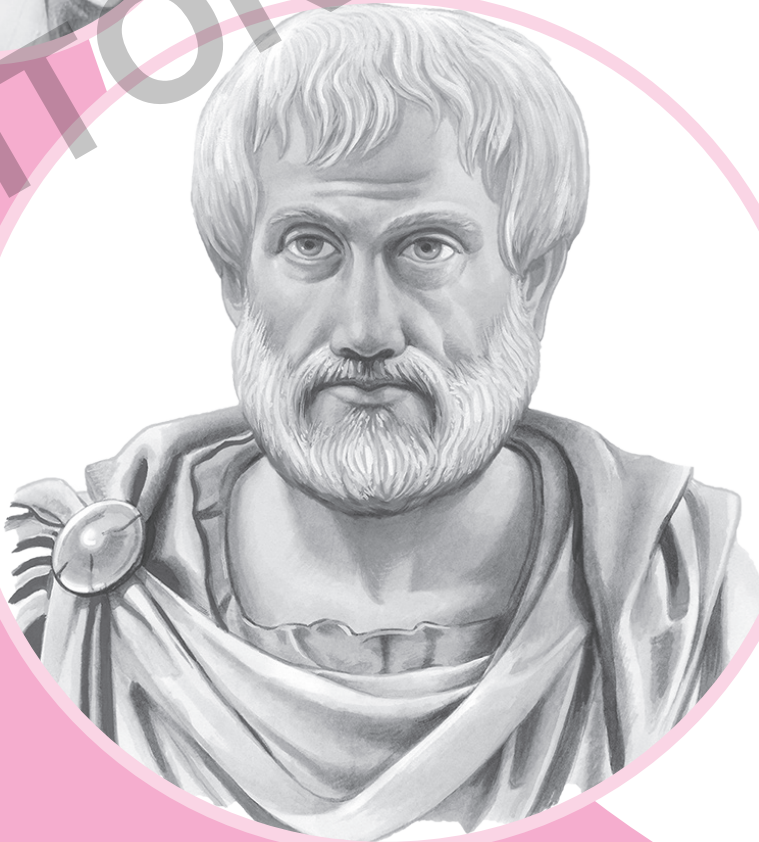
Yukarıda Birleşmiş Milletlere bağlı bazı kuruluşların merkezlerinin hangi şehirler olduğu verilmiştir.

Bu şehirlerden yanlış olanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

11. SINIF

FELSEFE

İÇİNDEKİLER

MÖ 6. YÜZYIL - MS 2. YÜZYIL FELSEFESİ 321

MS 2. YÜZYIL - 15. YÜZYIL FELSEFESİ 328

15. YÜZYIL - 17. YÜZYIL FELSEFESİ 334

18. YÜZYIL - 19. YÜZYIL FELSEFESİ 340

20. YÜZYIL FELSEFESİ 347

TEST 6

MS 2. YÜZYIL - 15. YÜZYIL FELSEFESİ

1. Felsefenin amacının, insana mutlu bir yaşam sürmesi için yardımcı olmak olduğunu düşünen Epiküros, tıpkı Sokrates gibi özel bilimlerin bu amaca hiçbir katkı sağlamayacağı kanaatindeydi. Ona göre bizim temelde ve öncelikle varlığa ilişkin doğru bilgiye ulaşırken sağlam bir bilgi ölçütüne sahip olabilmek amacıyla mantık bilginiz ya da bir bilgi kuramımız olmalıdır. İkinci olarak da var olan şey ve olayların doğal nedenlerini var olan her şeyin doğaüstü değil de doğal nedenlerin eseri olduğunu anlayabilmemiz için fizik ya da varlık bilginizin olması gerekir. İşte bu bilgi bizi Tanrı, ölüm ve kader korkusundan kurtaracağı için gerçekten de yararlı olan bir bilgidir.

Epiküros'a göre felsefenin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrende bilinmesi gereken her şeyin ortaya çıkarılmasını sağlama
- B) İnsan mutluluğunu sağlama ve bunu engelleyen korkuları yenmesine destek olma
- C) Evrende meydana gelen olayların metafizik sebeplerini araştırma
- D) Bütün bilgilerin ve bilimlerin değerli olduğunu insana gösterme
- E) Mantık bilimi için gerekli kural ve düşünme yöntemlerini üretme

2. Değere dayalı varlık hiyerarşisini, basitlik ve dolaşıyla birlik açısından değerlendirmek mümkündür. Başka bir deyişle Tanrı'yı bir ve iyi diye adlandıran Augustinus'un gerçeklik anlayışında, iyilik dereceleriyle varlık ya da gerçeklik dereceleri birlik derecelerini içerir. Hiyerarşinin en tepesinde bulunan en yetkin, en iyi ve en gerçek varlık olarak Tanrı, aynı zamanda mutlak anlamda bir olan, bileşik olmayan en basit varlıktır. Yani değişme gibi bileşik olmanın da Tanrı tarafından yaratılmış varlıkların bir özelliği olduğu yerde değişmezlik ve basitlik, eş deyişle bileşik olmama, Tanrı'nın başka bir temel sıfatıdır.

Parçada Augustinus Tanrı'nın hangi sıfatını vurgulamaktadır?

- A) Bir ve benzersiz olmak
- B) Her şeyi yaratacak güçte olmak
- C) Basitlik ve bileşik olmamak
- D) Her bilgiye sahip olmak
- E) Değişme ve oluş içinde olmak

3. Epiküros, felsefesinin adeta bütününü temsil eden etik görüşünde hazcı etiğin savunuculuğunu yapar. Nitekim o insan hayatının gerçek amacının, temel hedefinin, hazzın bizzatı kendisi, haz miktarının olabildiğince artırılması ama esas hedefin acıdan uzak olmak olduğunu söylemiştir. Epiküros bu sonuca ya da etik hazcılığa psikolojik hazcılıktan yola çıkarak yani bütün hayvanların acıdan kaçıp hazzıya yöneldiği gözleminden hareketle varmıştır. Gerçekten de "hazzın mutlu ve kutlu bir yaşamın başı ve sonu olduğunu, (...) onun bütün seçimlerimizle, her tür istikrarın başlangıcını oluşturduğunu" öne süren Epiküros'a göre, haz her şeyden önce acının yokluğuyla belirlenir. Öte yandan, Epiküros'a göre, tüm hazlar aynı değerde değildir. Bu yüzden onun niceliksel değil de niteliksel bir hazcılığı benimsenmiş olduğu söylenebilir.

Parçadan yola çıkarak Epiküros felsefesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her haz aynı mutluluğu vermez.
- B) İnsan doğası gereği hazzıya yönelir.
- C) Mutluluğun yolu hazzıya geçer.
- D) İnsan doğası gereği acıdan kaçır.
- E) Bazı acılar haz verebilir.

4. O, hazları doğuran üç tür arzusun bulunduğunu söyler. Bazı arzular, yiyecek ve içecek örneğinde olduğu gibi hem doğal hem de zorunludur. Buna karşın diğerleri bazı cinsel arzularla olduğu gibi, doğaldır ancak zorunlu değildir. Üçüncü türden arzular ise zenginlik ya da lüks isteği gibi ne doğal ne de zorunlu olan hazlardır. Bunlar bedensel hazlara yol açarlar. Epiküros, bedensel hazları küçümsemek ya da yok saymamakla birlikte, bu türden hazlara düşkünlük göstermenin doğal ve doğru olmadığı gibi, kişiyi mutsuzluğa ve acıya götüreceğini savunur.

Parçaya göre aşağıdaki hazlardan hangisi ne doğal ne de zorunlu değildir?

- A) Sağlık
- B) Yemek
- C) Güzel bir ev
- D) Lüks kıyafetler
- E) Şöhret

5, 6 ve 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Galileo, kendisi için bir teleskop yaptı. Gökyüzü gözlemlerine başladığı ilk birkaç gece içinde, eski kozmolojiyi, dingin evren tablosunu yerle bir etmeye yetecek kadar çok veri topladı. Ayın pürüzsüz değil de çukur ve dağlarla kaplı bir küre olduğunu gördü ve buradan ayın da dünyayla aynı tür maddeden oluştuğu sonucunu çıkarttı. Venüs gezegeninin de tıpkı ay gibi evreleri olduğunu, Satürn gezegeninin ise üç parçaya bölünmüş bulunduğunu gördü. Hepsinden önemlisi Jüpiter'in uydularını veya daha doğrusu Jüpiter'in çevresinde daireler çizen üç tane yıldız bulunduğunu tespit etti. Bütün bu gözlemleri, helyosantrik hipotezle tam bir uyuşma içindeydi. Dahası güneş lekelerinin varlığını gözlemledi. Değişen güneş lekelerinin varlığı, güneşin değişme halindeki maddeden oluştuğunu gösterir ki bu da Aristotelesçi kozmolojiye ters düşen bir olgudur. Kısacası Galileo'nun teleskop yardımıyla yaptığı gözlemler Kopernik'in helyosantrik hipotezinin ampirik olarak doğrulanmasını temin etmiştir. Özellikle de Venüs'ün evrelerini gözlemlemesi, bu evrelerin Batlamyus'un yer merkezli sistemi tarafından açıklanabilir olmaması nedeniyle, güneş merkezli sistemin yer merkezli sistem karşısındaki üstünlüğünü gözler önüne sermiştir.

5. Parçada ortaya çıkan bilimsel gelişmelerin öncelikli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerekli teknolojik araç-gerecin üretilmesi
- B) Konuya ilişkin bilimsel merak
- C) Gerekli bilimsel ön bilgi
- D) Bilim adamları arasında dayanışma
- E) Bilimsel bilgidен beklenen fayda

6. Galileo'nun çalışmaları kendinden önceki hangi bilimsel çalışmaları destekler niteliktedir?

- A) Güneş merkezli evren teorisi
- B) Dünya merkezli evren teorisi
- C) Statik evren teorisi
- D) Ay üstü merkezli evren teorisi
- E) Kaotik evren teorisi

7. Galileo'nun ampirik çalışmalarında bulduğu değişen güneş düşüncesi hangi düşüncenin yanlış olduğunu ispatlar?

- A) Dünya merkezli dinamik evren
- B) Dinamik kaotik evren
- C) Ay üstü evren düşüncesi
- D) Güneş merkezli statik evren
- E) Yer üstü evren düşüncesi

8. Kaynağında doğuluların bulunduğu birtakım icatların Batı'ya girişinin Rönesans üzerinde yoğun bir etki yaptığı kabul edilir. Bu alanda birincisi hiç kuşku yok ki barut olup, o bir yandan yeni bir iktisadi sistemin yavaş yavaş doğuşuna, diğer yandan da feodal düzenin devasa sur ve duvarlarının yıkılışına işaret eder. İkinci büyük icat olan pusula, bu yeni yeni filizlenen iktisadi sistemin temel aktörleri olan kentsoyluların, yeni ticaret yollarının keşfine duyulan ihtiyacı yansıtacak şekilde 15. yüzyılda gerçekleşen keşif seyahatlerine gönderme yapar. Gerçekten de Avrupalıların 15. yüzyılda Amerika'yı keşfetmeleri ve Çin ile Japonya'ya yaptıkları ilk seyahatler yeni dillerin, kültürlerin ve dinlerin farkına varılması suretiyle ufukların genişlemesine yol açarken, aynı anda sömürgecilik, kölelik ve Hristiyan olmayanların hakları benzeri konuların siyaset felsefesinin konuları arasına dahil edilmesiyle sonuçlanmıştır. Yine denizcilik, ticaret ve bankacılık alanında kaydedilen gelişmelerin matematik çalışmalarıyla bilimsel çalışmaları önemli ölçüde etkilediği söylenebilir.

Parçada Rönesans düşünce ve kültürünün oluşmasında hangi faktörün etkisi anlatılmaktadır?

- A) Batı Orta Çağ felsefesinin ortaya koyduğu güçlü düşünsel birikim
- B) Diğer toplumların bilgi ve birikimlerinden yararlanma ve onlarla olan etkileşim
- C) Savaşlar neticesinde ganimet olarak gelen kitapların okunup değerlendirilmesi
- D) Sömürge toplumlarından getirilen düşünürlerin düşünsel katkısı
- E) Toplumun önde gelen sınıflarının farklı düşünce faaliyetlerini desteklemeleri

5. Voltaire, Fransız Aydınlanması'nın en önemli filozoflarının başında gelir, hatta Aydınlanma hareketinin babası olarak da değerlendirilir. Aklın egemenliği olarak tanımladığı ilerleme idesinin en önemli temsilcilerinden olan, ilerlemeden daha ziyade entelektüel, bilimsel ve iktisadi ilerlemeyi anlayan Voltaire, bilimsel ve iktisadi ilerleme için kaçınılmaz olduğunu düşündüğü toleransın savunuculuğunu yapmış, temelde düşünce ve ifade özgürlüğüyle özdeşleştirdiği politik özgürlüğün yılmaz bir savunucusu olmuştur. Tıpkı kendisine büyük bir hayranlık beslediği Locke gibi, devletin öncelikle insan haklarına saygı göstermesi gerektiğini öne sürmüştür.

Parçadan Voltaire'in aydınlanma düşüncesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenmez?

- A) Bazı düşünürler tarafından aydınlanmanın babası olarak nitelendirilmiştir.
- B) Aydınlanmayı sadece bilimsel gelişim alanıyla sınırlı olarak görmüştür.
- C) Düşünce ve ifade özgürlüğünü yılmadan savunmuştur.
- D) İnsanlar arası ilişkilerde hoşgörü ve toleransı savunmuştur.
- E) Politik özgürlükleri ve insan haklarını savunmuştur.

6. D'Alembert, ahlaktan ancak bir toplum içinde başkalarıyla ilişkiye girdiğimiz zaman söz edebileceğimizi, dolayısıyla ahlaki değerlerin başkalarından yalıtılmış olarak yaşayan bireyler tarafından değil de sosyal grubun davranışı yoluyla geliştirildiğini, bu yüzden ahlaklılığın hiçbir zaman kişisel bir mesele olamayacağını çok daha büyük bir kuvvetle söyler. Ahlaki ilkeler, bütünün ve bütünü oluşturan parçaların ortak iyiliği ve çıkarından dolayı, topluma ayrılmazcasına bağlı olmak durumundadır.

Parçada ahlaki davranışın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Toplumsal olduğu
- B) Bir çıkara yönelik olduğu
- C) Evrensel akla uygun olduğu
- D) Dini bilgi ve emirlerden beslendiği
- E) Sadece kişiyi ilgilendirdiği

7. Diderot gerçek mutluluğu ve doğal ahlaklılığı övdüğü doğa durumu söz konusu olduğunda, bir yandan da tutkuları, ihtiyaçları ve sınırsız mutluluk arzusuyla belirlenen insanın, adil olmadığını, haksız ve adaletsiz eylemlerde bulunduğunu öne sürer. Doğa durumundaki insan, bununla da kalmayıp, kendi kötülüklerini telafi etmek için hem cinslerine kötülük yapmaya başlar. Her bireyin kendi varlığını koruma içgüdüleriyle hareket ettiği bu doğa durumunda insanlar, başta güvenlik ihtiyacı olmak üzere, çok çeşitli ihtiyaçlarının bir sonucu olarak hem kendilerinin hem de bütünün çıkarına olacak şekilde, mutlak bağımsızlıklarından vazgeçerek, bir toplum halinde birleşirler.

Diderot'un parçadaki düşüncesinden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan arzu ve tutkuları olan bir varlıktır.
- B) İnsan yapısı gereği diğer insanlara kötülük yapabilir.
- C) İnsanların güvenlik korkusu toplum halinde yaşamaya sebep olmuştur.
- D) İnsanlar hem bütün ihtiyaçlarını karşılayabilir hem de bir arada bağımsız olarak yaşayabilir.
- E) İnsanın sınırsız ihtiyaçları haksızlık ve adaletsizlik yapmasına sebep olur.

8. Kant, felsefesinin programını ya da görevlerini, önemli ölçüde modern bilimin başarılarından ve bu arada, kendisinden önceki felsefelerden, esas itibarıyla de 17. yüzyıl kıta rasyonalizmiyle İngiliz ampirisizminden türetmiştir. Gerçekten de Kant çağına, özellikle de bilimin yaşadığı çağda kaydettiği gelişmelere bakınca, olup bitenler karşısında dehşete kapılmıştır. Çünkü bilimin hızlı gelişmesiyle, boş ve kısır tartışmalar içine sıkışmış felsefenin durumu arasında, ona göre tam bir karşıtlık vardır.

Parçada Kant'ın felsefesinin oluşumunda hangi faktörün etkisi anlatılmaktadır?

- A) Yaşadığı dönemdeki toplumsal sorunlar
- B) Sınıflar arası fark ve mücadeleler
- C) Çağının bilimsel gelişmeleri
- D) Dini düşünceyi terk etmenin katkısı
- E) Bilim ve felsefenin birleşmesi

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - Faks: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

ISBN 978-605-280-201-4

